

7 MED KRAFT TIL Å SKAPE
TUSSA
1949-2019

ÅRSRAPPORT 2019

MIN RAPPORT

KONSERNSJEFEN HAR ORDET

Tussa si historie er prega av kommunalt samarbeid på søre Sunnmøre for å skaffe kraft til folk og verksemder i regionen. Dette har lagt grunnlaget for industrien vi har i dag. I 2019 fylte Tussa Kraft 70 år. Dette vart markert med mellom anna arrangement både for person- og bedriftskundar.

Spirane til dei lokale industrimotorane vart lagt då krafta kom til bygdene. Etterkvart som forbruket av kraft auka måtte kjelder som låg lenger unna nyttast, og då vart det nødvendig med regionalt samarbeid både om store kraftutbyggingar og overføringslinjer. Tussa Kraft er eit levande resultat av godt og framsynt regionalt samarbeid.

Frå Tussa vart skipa og fram til i dag har verksemda endra seg mykje. På vegen fram til der vi er i dag har det vore både opp- og nedturar, men summen har likevel vore markant opp. Tussa har i dag ein fantastisk posisjon. Produkta som blir levert av selskapa i konsernet har framtida føre seg og, visjonen om skape framtidsretta og miljøvennlege løysingar siktar vi etter kvar dag. Då vi i fjor haust gjorde forsøk på å sjå inn i framtida, såg posisjonen vår både ut til å vere god og interessant:

- fleire kraftprosjekt klare til utbygging og rehabilitering
- kraftprisane var gode
- tilfredsstillande resultat i kraftomsetning og god dialog med andre kraftomsetningselskap
- ein stor og veksande marknadsdel for breiband på søre Sunnmøre
- ein IT-aktivitet med positive resultat og god vekst
- ei installasjonsverksemd med tilfredsstillande resultat og som stadig blir ein viktigare konsernintern leverandør
- medeigarskap i Mørenett, som har ei framtidsretta organisering, og det er eit eineståande utgangspunkt for strukturendringane som vil kome på Nordvestlandet
- medeigarskap i Istad som på sikt kan støtte ytterlegare opp under gode strukturløysingar på Nordvestlandet

Dette utgangspunktet har ikkje kome av seg sjølv - det er skapt ved at det har vore gode relasjonar og godt samarbeid med dei aller viktigaste interessentane, nemleg kundane, eigarane og medarbeidarane. Takk til alle.

Situasjonar kan raskt bli forandra. Tussa har opplevd nedturar og kriser før. Eg vil berre nemne at 11 menneske omkom i samband med bygginga av Tussa kraftverk, og vi kom oss gjennom både nyttårsorkanen i 1992 og juleorkanen i 2011. Sjølv om dette var alvorleg nok for dei menneska som vart råka, var det likevel avgrensa med personar og geografisk utbreiing som vart treft. Det er verre med koronapandemien som no breier om seg på heile jorda. Det er mange som får pandemien som dødsårsak, og mange andre som i etterdønningane av nedstenginga, i det eine landet etter det andre, blir arbeidsledige eller ser livsverket sitt øydelagt.

I den korte horisonten tilpassar Tussa seg tilrådingar frå Folkehelsinstituttet, men samstundes prøver vi å halde

aktiviteten i gang så lenge som det er forsvarleg og mogeleg for at ikkje konsekvensane skal bli større enn nødvendig.

Tussa leverer det som i dag er sett på som naudsynte produkt, og vi reknar med at kundane vil halde fram å bruke produkta. Men etterspurnaden er uviss. Viss dagens situasjon held fram lenge, må ein rekne med store ringverknader. Dei som er arbeidsledige sparer fordi dei må, og dei som eventuelt har råd, sparer på grunn av den usikre situasjonen. Det må difor forventast at forbruket går mykje ned. Dette vil gi svakare inntening også på alle våre konkurranseutsette forretningsområde.

Situasjonen vil normalisere seg. Noko avhengig av kor stor nedgangen blir i 2020, er det forventa at vi er tilbake på ein normal i løpet av 2021 eller 2022. Men det er ikkje sikkert at den nye normalen er lik situasjonen før koronakrisa, og rundt neste hjørne kan vi meir enn skimte klimakrisa.

I denne usikre tida må Tussa vere lettbeint, smidig og viljug til å tilpasse seg stadig nye ytre føresetnader. Eg vonar at heile Tussaorganisasjonen, frå eigar til medarbeidar, vil arbeide lojalt og systematisk for kome gjennom den vanskelege tida vi står framføre.

Elling Dybdal
Konsernsjef

FJORÅRET I KORTE TREKK

Tussakonsernet har eit høgare driftsresultat i 2019 enn i 2018, og alle forretningsområda leverer betre resultat. Tussa fekk eit årsresultat på 96,8 mill. kr i 2019.

Rekneskapan for Tussakonsernet i 2019 viser samla driftsinntekter på 1 134,2 mill. kr (1 048,2) og eit driftsresultat på 205,3 mill. kr (132,5). Resultat før skatt er 174,0 mill. kr (98,1) og etter skatt er resultatet 96,8 mill. kr (56,2). Tilsvarande tal for 2018 står i parentes.

Innanfor drifta har vi auke i omsetninga med 86 mill. kr (8,2 %). Både IKT, installasjon og nettverksemd kan vise til auka omsetning i høve til 2018. Innanfor kraftproduksjon har både volum og oppnådd pris vore høgare i 2019 enn året før. I tillegg kjem delar av omsetningsauken som følgje av at Tussa Energi i 2019 har selt all sin kraftproduksjon til kraftbørsen Nordpool, etter at Tussa-24 og Mørenett vart egne aktørar på Nordpool i løpet av 2018. Kraftsal som tidlegare vart eliminert på konsernbasis, er i 2019 i si heilheit ekstern omsetning.

I same periode viser samla driftskostnader ein auke på 13,2 mill. kr (1,4 %). Auken har i stor grad samanheng med at kraftkjøpskostnad som tidlegare var intern og vart eliminert på konsernbasis, no er ekstern ved at Tussa-24 og Mørenett kjøper kraft direkte frå Nordpool. I tillegg hadde ein i 2018 vedlikehaldskostnader på 32,1 mill. kr i samband med rehabiliteringa av Tussa kraftverk. Dette bidreg til at kostnadsauken frå 2018 til 2019 vert forholdsvis liten.

Eigenkapitalen til konsernet utgjorde 33 % (29,5 %) av totalkapitalen ved årsskiftet. Konsernet sin eigenkapitalrentabilitet vart 19 % før skatt (11,4 %). Avkastninga på totalkapitalen vart 9,3 % (6,8 %).

Energiproduksjon og engros-krafthandel

I 2019 vart driftsresultat for produksjons- og engrosverksemda 110,9 mill. kr (70,0), og resultat før skatt vart 111,1 mill. kr (53,3). Tussa Energi AS har dei siste åra hatt høg oppetid og lite driftsavbrot som følgje av feil i egne anlegg. I all hovudsak gjeld dette også for 2019.

Det vart produsert 638 GWh elektrisk kraft i 2019. Til samanlikning vart det produsert 594 GWh i 2018. I 2019 var gjennomsnittleg spotpris i området vårt 38,0 øre/kWh mot 42,3 øre/kWh i 2018.

Året starta med magasinfylling på om lag 107 % av normalfylling. Årsaka til dette var mykje nedbør hausten 2018 og høg magasinstand etter revisjonsstansen i Tussa kraftverk. Den store haustnedbøren i 2019 gjorde at vi enda på 113 % av normalfylling ved årsslutt.

Tussa Energi AS har også ansvaret for meirverdiar som blir skapt gjennom sal av fornybar energi, og denne handelen gav eit positivt resultat i 2019. Frå kraftverk som har rett til elsertifikat har vi fått sertifikat tilsvarande 103,2 GWh.

Samla oppnådd pris for den produserte krafta, utan elsertifikat og andre grønne tillegg, vart 37,8 øre/kWh i 2019 om lag det same som i 2018.

Kraftsal

I 2019 hadde forretningsområdet eit driftsresultat på 4,5 mill. kr (1,5) og eit resultat før skatt på 4,1 mill. kr (0,9).

Både i bedrifts- og personmarknaden har det vore hard konkurranse om kundane og låge marginar. Kundane i Tussa sitt eige område er meir lojale enn kundar konsernet har frå andre delar av landet. Tussa har ei stor kundemasse i området, noko som er eit godt grunnlag for vidare utvikling.

Kraftnett

Tussa sin part av Mørenett AS hadde eit driftsresultat på 64,4 mill. kr (54,6) i 2019 medan resultatet før skatt vart 49,6 mill. kr (47,5).

Det økonomiske resultatet er godt med bakgrunn i selskapet sine mål om å bli meir kostnadseffektivt over tid. Endringa i driftsresultatet frå 2018 til 2019 er ein kombinasjon av høgare nettinntekt og lågare kostnader. Personalkostnadene er reduserte som følge av endring i pensjonskostnadene til ytingsbasert pensjonsordning.

Installasjon

Forretningsområdet hadde eit driftsresultat på 2,2 mill. kr i 2019 (-1,7), medan resultatet før skatt vart på 1,9 mill. kr (-1,6).

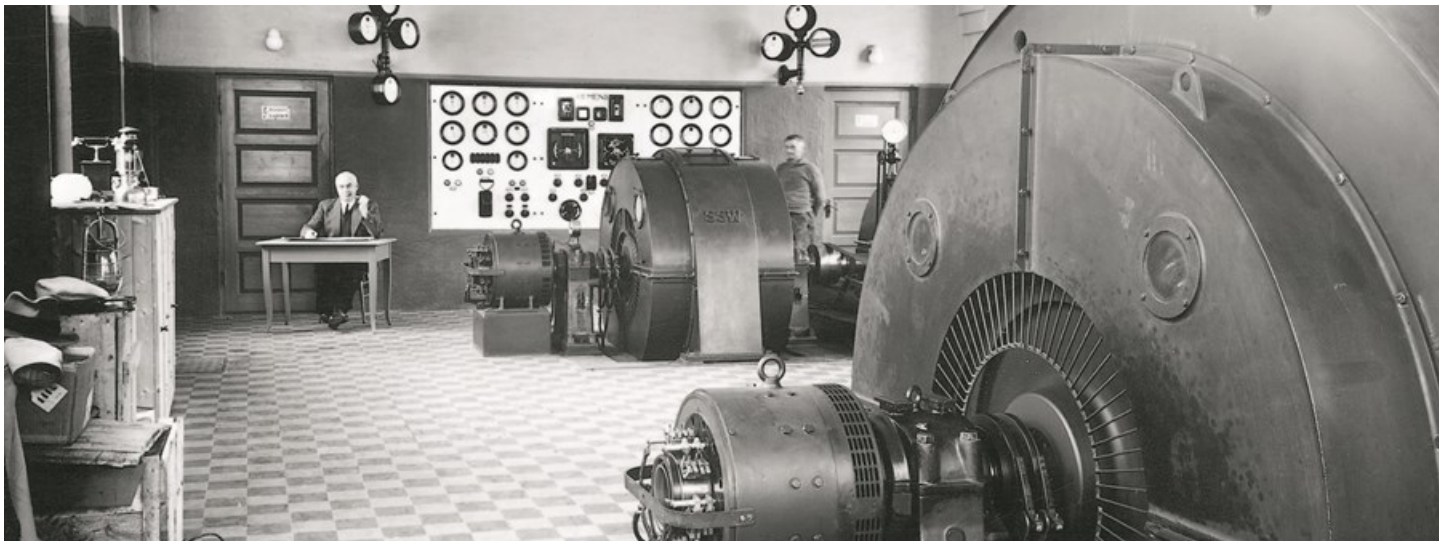
Driftsresultatet vart forbetra frå 2018 til 2019 med 3,8 mill. kr, trass i ein svak start på fyrste kvartal. Utover året har det likevel vore god ordreinngang og tilgang på arbeid. Marknaden er framleis prega av hard konkurranse, men det er høg aktivitet i selskapet og utsiktene i 2020 er difor gode.

IKT

Forretningsområdet hadde eit driftsresultat på 26,2 mill. kr i 2019 (17,5) medan resultatet før skatt vart på 19,3 mill. kr (8,6).

Eksterne kommunikasjonsprodukt hadde ein omsetningsvekst på 7,7 mill. kr. (6,9 %) i 2019 og eksterne IT-produkt hadde ein omsetningsvekst på 7,3 mill. kr. (12,7 %). Det er potensiale for ytterlegare vekst både innanfor kommunikasjons- og IT-tenester.

MED KRAFT TIL Å SKAPE I 70 ÅR

Tussa sin visjon er å skape framtidretta og miljøvennlege løysingar. Det som starta med eit ønskje om å produsere rein energi frå Tussafossen på Bjørke, har i løpet av 70 år endra lokalsamfunnet vårt, og gjort oss til det vi er i dag.

Samfunnsbyggjaren

Frå den første, dristige, vasskraftutbygginga på Bjørke i 1949, har Tussa sett moglegheitene, gripe tak i dei og lagt grunnlaget for framtida. I dag leverer Tussa rein, fornybar energi frå 22 vasskraftverk, har bygt ut fibernett og tilbyr superraskt internett til private og bedrifter, slik at du kan nytte deg av alle moglegheitene digitalisering og ny teknologi gir. Vi legg til rette for at du kan bruke det siste innan smartteknologi, lade elbilen din og installere solceller på taket.

Ingenting av dette hadde vore mogleg utan gode kundar og samarbeidspartnarar.

70 år i 2019

I 2019 markerte Tussa at det var 70 år sidan selskapet vart skipa. Vi inviterte til ulike arrangement gjennom året, og feira saman med kundane og lokalsamfunnet vårt.

Lang og spennande historie

Tussa si historie startar med ønsket om å byggje ut Tussafossen på Bjørke. Heilt frå 1917 var det planar om kraftverk her, og etter mange års kamp om fossen var det kommunane Ørsta, Vartdal, Volda og Hjørundfjord som skipa Tussa i 1949.

Elektrisk lys var nesten ei ufatteleg nyvinning då det kom på byrjinga av 1900-talet. Det vart mogleg å arbeide fleire timar i døgnet, industrien voks, bygdene utvikla seg og kvardagen vart enklare og meir komfortabel. Det er ikkje rart at etterspurnaden etter elektrisk kraft voks i rekordfart.

Auka velstand og auka forbruk gjorde at Tussa såg moglegheitene for nye prosjekt. Frå det første, pioneraktige kraftverket på Bjørke til dagens konsern har det vore mange oppturar, stor vekst og ei rivande teknologisk utvikling.

Tussa er ein del av løysinga

Sjølv om det ikkje lenger er ei magisk oppleving å slå på lysbrytaren på veggen, så er behovet for elektrisk kraft basert på fornybare løysingar like stort, om ikkje større enn før.

Skal vi lære noko av fortida, så er det at vi heile tida må fornye oss. Vasskraftproduksjon og ny teknologi gir store moglegheiter. Tussa er ein del av løysinga.

ORGANISASJON OG BAKGRUNN

Tussa Kraft AS vart stifta i 1949 og har sidan då vore kraftprodusent og -leverandør på søre Sunnmøre. Selskapet har vore med i den store utviklinga i regionen, både med omsyn til industrialisering generelt, og i kraftforsyninga spesielt, og i dag er Tussa Kraft AS morselskapet i eit leiande energi- og breibandskonsern på Nord-Vestlandet. Tussakonsernet tilbyr eit breitt produktspekter innan energi, IT, breiband og installasjon. Dyktige og framsynte eigarar og medarbeidarar har gjort og gjer dette mogleg.

Visjon

Tussa – med kraft til å skape miljøvennlege og framtidretta løysingar.

Forretningsidé

Tussa skal drive forretningsverksemd med utgangspunkt i produksjon, overføring og omsetning av energi- og breibandsprodukt. Varer og tenester skal vere basert på Tussa sin infrastruktur eller kjernekompetanse.

Organisering

Tussa er organisert som konsern med morselskapet Tussa Kraft AS som 100 % eigar av dotterselskapa Tussa Energi AS, Sunnmøre Energi AS, Tussa IKT AS, Tussa Installasjon AS og Tussa-24 AS. Administrative støttefunksjonar innan økonomi, finans, personal og kommunikasjon er samla i morselskapet, som yter desse tenestene til dotterselskapa.

I tillegg til dei 100 % eigde selskapa har Tussa strategiske og industrielle eigarpostar i Mørenett med 46 % og i Istad AS med 36 %

NØKKELTAL

(Tal i mill. kr)

	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Resultat og balanse						
Energisal	557,9	519,2	297,8	285,8	241,7	289,4
Nettleige	269,4	246,2	222,2	308,7	222,1	204,8
Driftsinntekter	1 134,2	1 048,2	811,7	890,6	762,0	787,7
EBITDA	333,9	252,9	263,0	328,3	224,2	200,3
Driftsresultat	205,2	132,5	131,6	197,5	97,2	77,6
Årsresultat	96,8	56,2	56,8	84,7	25,3	12,8
Investeringar	216,7	536,9	232,0	191,7	163,9	183,3
Totalkapital	2 927,9	2 944,2	2 440,8	2 338,0	2 255,1	2 280,3
Eigenkapital	965,8	869,1	850,0	831,4	771,2	765,1
Utbyte	0,0	39,5	33,4	24,5	19,6	16,7
Utbyte pr. aksje i kr	0,0	13 041,9	11 000,0	8 080,5	6 464,4	5 500,0
Lønsemd						
Totalkapitalrentabilitet	9,3 %	6,8 %	6,6 %	8,7 %	4,6 %	4,2 %
Eigenkapitalrentabilitet før skatt	19,0 %	11,4 %	12,3 %	17,2 %	7,4 %	4,4 %
Eigenkapitalrentabilitet etter skatt	10,6 %	6,5 %	6,8 %	10,6 %	3,3 %	1,6 %
Resultatgrad	0,23	0,17	0,19	0,22	0,13	0,12
Kapitalomløp	0,41	0,41	0,35	0,39	0,34	0,36
Kapitaltilhøve						
Eigenkapitalprosent	33,0 %	29,5 %	34,8 %	35,6 %	34,2 %	33,6 %
Rentedekningsgrad	2,8	2,2	2,9	3,2	2,2	1,6
Likviditetsgrad 1	0,9	0,9	0,9	1,1	0,9	1,0
Utbyteprosent	0%	70%	59%	29%	78%	130%
Personal						
Produktive årsverk	273,6	272	259	290	285	293
Omsetning pr. produktive årsverk	4,1	3,9	3,1	3,1	2,7	2,7
Driftsresultat pr. produktive årsverk	0,7	0,5	0,5	0,7	0,3	0,3
Lønsemd						
EBITDA	334,9	254,0	264,4	329,2	234,2	210,3
Totalkapitalrentabilitet	9,3 %	6,8 %	6,6 %	8,7 %	4,6 %	4,2 %
Eigenkapitalrentabilitet	19,0 %	11,4 %	12,3 %	17,2 %	7,4 %	4,4 %
Resultatgrad	0,23	0,17	0,19	0,22	0,13	0,12
Kapitaltilhøve						
Eigenkapitalprosent	33,0 %	29,5 %	34,8 %	35,6 %	34,2 %	33,6 %
Rentedekningsgrad	2,8	2,2	2,9	3,2	2,2	1,6
Likviditetsgrad 1	0,9	0,9	0,9	1,1	0,9	1,0
Utbyteprosent	0%	70%	59%	29%	78%	130%

EBITDA

Earnings before interests, taxes, depreciations and amortizations (inntening før rente, skatt, avskrivning og nedskrivning)

Totalkapitalrentabilitet	$(\text{Resultat før ekstraordinære poster} + \text{Finanskostnader}) / \text{Gjennomsnittleg total kapital}$
Eigenkapitalrentabilitet	$\text{Resultat før ekstraordinære poster} / \text{Gjennomsnittleg egen kapital}$
Resultatgrad	$(\text{Resultat før ekstraordinære poster} + \text{Finanskostnader}) / (\text{Finansinntekter} + \text{Driftsinntekter})$
Eigenkapitalprosent	$\text{Egen kapital} / \text{Total kapital}$
Rentedekningsgrad	$(\text{Resultat før skatt} + \text{Finanskostnader}) / \text{Finanskostnader}$
Likviditetsgrad 1	$\text{Omløpsmidlar} / \text{Kortsiktig gjeld}$
Utbyteprosent	$\text{Utbytte} / \text{Årsresultat}$

ÅRSMELDING FRÅ KONSERNSTYRET

Tussa er eit leiande energi- og IKT-konsern på Nord-Vestlandet med hovudkontor i Ørsta kommune. Selskapa i konsernet driv forretningsverksemd med kjernekompetanse og infrastruktur innanfor energiforsyning og digital kommunikasjon.

Visjonen er å ha kraft til å skape framtidretta og miljøvennlege løysingar. God kvalitet, lokal forankring, samfunnsansvarlege og framtidretta handlingar skal gjere Tussa til kundane sitt førsteval.

Vidare drift

I samsvar med rekneskapslova § 3-3a stadfestar styret at føresetnadene om framleis drift er til stades. Til grunn for dette ligg ei positiv utvikling for selskapa og konsernet, samt budsjett og planar for framtida.

Hovudtrekk i 2019

Driftsresultatet for konsernet er høgare i 2019 enn i 2018. Alle forretningsområde leverer betre resultat enn i fjor.

For kraftproduksjon er forbetringa om lag 41 mill. kr. Hovudforklaringa på det er at i 2018 vart delar av det større vedlikehaldsprosjektet på Tussa kraftverk kostnadsført og produksjonen var større i 2019 enn i 2018. Tussa sin part av Mørenett AS leverer eit driftsresultat som er knappe 10 mill. kr betre enn i 2018. Pensjonsomlegging forklarar om lag 9 mill. kr av dette. Tussa IKT AS leverer eit resultat som er knappe 9 mill. kr betre enn i 2018. Kundevekst i kommunikasjonsprodukta er hovudforklaringa på auken. Grunna vesentleg betre resultat for kraftproduksjon er kostnaden med grunnrenteskatt knappe 19 mill. kr høgare enn i 2018.

Framtidig utvikling

Hendingar etter 31.12.2019

I mars 2020 nådde koronapandemien Noreg, og alvoret i pandemiutbrotet er no i ferd med å slå inn for fullt. Dei økonomiske konsekvensane av pandemien vil også nå Tussa. Vi har allereie sett store svingingar i rente- og valutamarknaden. Samstundes med pandemien er nokre store oljeprodusentar usamde om produksjonsreguleringar og pumpar opp olje i større mengder enn tidlegare. Det er også overflod med vatn i norske reservoar og i snølagera i fjellet. Alt dette vil slå hardt inn på forventningar til årsresultat for 2020 i Tussa, og det er grunn til å frykte at verknadene vil vare ved i fleire år.

Ei kalkyle over kva Tussa kan forvente av resultat i 2020, viser at det er sannsynleg at fleire av forretningsområda våre vil få langt lågare resultatskaping enn tidlegare forventa. Størst er forventa resultatnedgang for kraftproduksjon, der inntektene er sterkt prega av svært låge kraftprisar. I tillegg slår utviklinga i valutamarknaden hardt inn på finansresultatet vårt, og kalkylen viser at årsresultat 2020 kan verte svært svakt. I den etterfølgjande skildringa av forretningsområda er det teke utgangspunkt i

situasjon slik han såg ut før Korona-pandemien slo ut for fullt. Når dei negative økonomiske verknadene av pandemien er passert, vert det forventa at dei framtidretta og miljøvennlege produkta til Tussa kjem inn att på ei god retning og med god resultatsskaping.

Kraftproduksjon og engros-krafthandel

Rammevilkår fornybar energi

Elektrisitet som energibærer er sentral i framtida sitt energisystem, og vasskraft som energikjelde er framleis den mest konkurransedyktige i alle fall i Noreg. Tussa med sine vasskraftverk er godt posisjonert for denne framtida.

Strategi og framtidsutsikter

Det har vore gode stimulansar til å investere i ny produksjon dei seinaste åra, og det har medført at det for tida er eit nasjonalt og nordisk kraftoverskot. Det vil kome godt med i ei framtid der stadig meir skal elektrifiserast og energiproduksjon basert på fossile kjelder skal fasast ut. For å balansere dette kraftoverskotet, variasjonar i vêravhengig kraftproduksjon og halde ei stabil kraftprisutvikling, er det avgjerande å ha gode kraftutvekslingssamband mot andre land. Fleire utvekslingssamband vert sett i drift etter 2020, og det er forventa at det vil gi meir stabilitet i kraftprisane. Samstundes vert meir uregulert kraft bygt ut, noko som vil auke variasjonane i kraftprisane. Nettoeffekten vil truleg vere større variasjonar, men vonleg med eit høgare gjennomsnittsnivå enn det som kan observerast i marknaden for tida.

Med overoppfylling av den svensk-norske elsertifikatmarknaden, er det venta at sertifikatprisane blir låge.

Med dei investeringsvilkåra som er no, vil Tussa realisere fleire mindre utbyggingar og rehabiliteringar dei komande åra.

Kraftprisen dei komande åra

Kraftprisen har svinga mykje dei siste åra, og det må forventast svingingar dei komande åra også, men då kanskje meir i korte periodar når det er stor produksjon av uregulert kraft frå vind- og elvekraftverk. Sjølv om det er usikkert kva prisen vil bli i framtida, er den beste referansen den transparente marknadsplassen til Nasdaq OMX. Ultimo mars 2020 var prisutsiktene for 2021 til 2025 mellom 24 og 32 øre/kWh. Dette er ein prisnedgang på om lag 8 øre/kWh for 2021 og ein uendra pris for 2025 frå same tid i fjor.

Kraftsal

Tussa har Nord-Vestlandet som regional forankring, og hovudfokuset til konsernet er dei lokale kundane. Tussa skal vere tydelege på at produkta er miljøvennlege og framtidretta, og at konsernet har sterk lokal forankring. Kraftkundane er viktige for Tussa, og konsernet legg stor vekt på å ta vare på og handtere kraftsalet på ein god måte.

Kraftnett

Mørenett AS hadde synergimål om å redusere kostnader som skulle gi eit effektivitetsresultat på NVE si måling på over 100 prosent for rekneskapsåret 2018. Hausten 2019 fekk vi resultatata av NVE si effektivitetsmåling, som gav Mørenett AS ein effektivitet på 104 prosent. Mørenett AS er klar for å ta nye steg for å halde seg blant dei mest effektive nettselskapa. Røynslene tilseier at skalafordelane ved å verte større er vesentlege, både med omsyn til kompetanse og i høve til å realisere økonomiske synergjar. Mørenett AS arbeider difor for å få til samanslutningar og kjøpe nettanlegg som kan bidra til å realisere dette.

Med ei reindyrka rolle som nettverksemd er Mørenett AS godt posisjonert som ein sentral aktør i den vidare strukturendringa av elektrisitetsnettet på Nord-Vestlandet.

Installasjon

Forretningsområdet er prega av stor teknologisk utvikling, mellom anna innan ulike automasjons- og styringssystem. Tussa er i dag den største elektrotekniske installasjonsverksemda i regionen med avdelingar i Ørsta, Ulsteinvik og Fosnavåg. Tussa har sterke fagmiljø innan dei aller fleste relevante fagområda. Målet er å vere den føretrekte leverandøren både i privat- og bedriftsmarknaden.

IKT

Tussa skal dekkje kundane sine behov for framtidsretta, profesjonelle, miljøvennlege og sikre kommunikasjons- og IT-tenester heile døgnet.

Gode kommunikasjonsløyningar er svært viktig både for hushaldningar og bedrifter. Tussa byggjer ut fiber på Søre Sunnmøre. Dette er ei langsiktig satsing der verksemda kjem til å investere vidare i åra som kjem. Å vere ein lokal og etablert breibandsleverandør gir Tussa gode føresetnader for å lukkast med den offensive fibersatsinga.

Utfordringane med å drifte datautstyr aukar som følgje av høgare krav til oppetid, spesialkompetanse og informasjonstryggleik. Dette gjer at fleire bedrifter ønsker å setje ut heile eller delar av IT-drifta under føresetnad av at bedriftene har tilgang på gode kommunikasjonsløyningar. Tussa dekkjer dette behovet ved å vere ein framtidsretta og ansvarleg leverandør av både IT-drift - og kommunikasjons-tenester. Tussa tilbyr hybride skyløyningar og har eit nytt, energieffektivt og moderne datasenter som gir rom for vidare vekst.

Utgreiing av årsrekneskapen

Konsernet

Rekneskapen for Tussakonsernet i 2019 viser samla driftsinntekter på 1 134,2 mill. kr (1 048,2) og eit driftsresultat på 205,3 mill. kr (132,5). Resultat før skatt er 174,0 mill. kr (98,1) og etter skatt er resultatet 96,8 mill. kr (56,2). Tilsvarende tal for 2018 står i parentes.

Innanfor drifta har vi auka i omsetninga med 86 mill. kr (8,2 %). Både IKT, installasjon og nettverksemd kan vise til auka omsetning i høve til 2018. Innanfor kraftproduksjon har både volum og oppnådd pris vore høgare i 2019 enn året før. I tillegg kjem delar av omsetningsauken som følgje av at Tussa Energi i 2019 har selt all sin kraftproduksjon til kraftbørsen Nordpool, etter at Tussa-24 og Mørenett vart egne aktørar på Nordpool i løpet av 2018. Kraftsal som tidlegare vart eliminert på konsernbasis, er i 2019 i si heilheit ekstern omsetning.

I same periode viser samla driftskostnader ein auke på 13,2 mill. kr (1,4 %). Auken har i stor grad samanheng med at kraftkjøpskostnad som tidlegare var intern og vart eliminert på konsernbasis, no er ekstern ved at Tussa-24 og Mørenett kjøper kraft direkte frå Nordpool. I tillegg hadde ein i 2018 vedlikehaldskostnader på 32,1 mill. kr i samband med rehabiliteringa av Tussa kraftverk. Dette bidreg til at kostnadsauken frå 2018 til 2019 vert forholdsvis liten.

Eigenkapitalen til konsernet utgjorde 33 % (29,5 %) av totalkapitalen ved årsskiftet. Konsernet sin eigenkapitalrentabilitet vart 19 % før skatt (11,4 %). Avkastninga på totalkapitalen vart 9,3 % (6,8 %).

Finans

Netto finanspostar i konsernet vart -31,2 mill. kr (-34,4). Den positive endringa har i hovudsak samanheng med at det i 2019 vart bokført netto valutagevinst, medan det i 2018 vart netto valutatap. I tillegg var det i 2019 ei positiv utvikling i marknadsverdien på finansielle sikringsinstrument, medan det i 2018 var ei negativ utvikling.

Skatt

Årsrekneskapen for 2019 viser ein skattekostnad på 77,2 mill. kr (41,9). Dette utgjør 44,4 % av resultatet før skatt. Grunnrenteskatten utgjør 39,5 mill. kr (20,5) av den totale skattekostnaden for konsernet.

Framtidig utsett skatteforpliktning er 5,1 mill. kr. (2,7 mill. kr skattefordel 2018). Konsernet har minimalisert betalbar skatt ved å nytte seg av gjeldande ordningar med konsernbidrag. Skatten som skal betalast for konsernet i inntektsåret 2019 utgjer 69,3 mill. kr (35,0).

Gjeld

Langsiktig renteberande gjeld var ved utgangen av året på 1 643,2 mill. kr (1 696,4), av dette er 720 mill. kr rentesikra. Kortsiktig gjeld ved utgangen av året var 281,8 mill. kr (336,1), ein reduksjon på 16,1 % frå 2018. Rekneskapen viser at sum gjeld i konsernet utgjer 1 962,1 mill. kr (2075,1), ein reduksjon på 5,4 % frå 2018.

Investering

Samla investering i varige driftsmidlar var 204,7 mill. kr i 2019 (261,8). Dei største investeringane er gjort innanfor nettanlegg, fiber og kraftproduksjon.

I april kjøpte Tussa Installasjon 100 % av aksjane i Kvalsvik Elektro Holding AS. Kjøpesummen var 12 mill. kr. I juli 2019 fusjonerte Tussa Installasjon AS og Kvalsvik Elektro Holding AS, og det vart aktivert ein goodwill på 11,5 mill. kr. Pr. 31.12.2019 er posten bokført med 10,8 mill. kr i balansen til Tussa Installasjon AS.

Kontantstraum

Tussakonsernet har gjennom året hatt ein kontantstraum frå driftsaktivitetar på 314,4 mill. kr (166,7). Ved utgangen av året har konsernet nytta 5,8 mill. kr av kassakreditten på 100 mill. kr.

Mørselskapet

I morselskapet viser driftsinntektene ein auke på 5,7 mill. kr samanlikna med 2018. Auken har samanheng med sal av Tussa sitt gamle administrasjonsbygg, og høgare inntekter frå sal av tenester til døtrene i konsernet. Driftskostnadene viser ein auke på 3,4 mill. kr, og driftsresultatet for 2019 er 2,2 mill. kr betre enn for fjoråret. Med netto finans 2,9 mill. kr betre enn fjoråret, vart resultat før skatt 5,2 mill. kr betre enn i 2018. Den finansielle stillinga til morselskapet syner ein viss reduksjon i total kapital og gjeld, og eigenkapitalprosenten går opp frå 37,4 % pr. 31.12.2018 til 41,4 % pr. 31.12.2019.

Segmentinformasjon

	Omsetning		Driftsresultat		Resultat før skatt	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Energiproduksjon og engros-krafthandel	304 597	419 347	110 875	69 964	111 110	53 291
Kraftsal	278 111	299 892	4 536	1 491	4 064	942
Kraftnett	286 942	274 955	64 441	54 627	49 657	47 508
Installasjon	112 451	103 153	2 154	-1 698	1 933	-1 605
IKT	198 204	181 517	26 232	17 487	19 278	8 588

Rekneskapen gir ei rettvise oversikt over utvikling og resultat av selskapet og konsernet si verksemd og stilling.

Energiproduksjon og engros-krafthandel

I 2019 vart driftsresultat for produksjons- og engrosverksemda 110,9 mill. kr (70,0), og resultat før skatt vart 111,1 mill. kr (53,3).

Tussa Energi AS har dei siste åra hatt høg oppetid og lite driftsavbrot som følgje av feil i eigne anlegg. I all hovudsak gjeld dette også for 2019.

Det vart produsert 638 GWh elektrisk kraft i 2019. Til samanlikning vart det produsert 594 GWh i 2018. I

2019 var gjennomsnittleg spotpris i området vårt 38,0 øre/kWh mot 42,3 øre/kWh i 2018.

Året starta med magasinfylling på om lag 107 % av normalfylling. Årsaka til dette var mykje nedbør hausten 2018 og høg magasinstand etter revisjonsstansen i Tussa kraftverk. Den store haustnedbøren i 2019 gjorde at vi enda på 113 % av normalfylling ved årsslutt.

Tussa Energi AS har også ansvaret for meirverdiar som blir skapt gjennom sal av fornybar energi, og denne handelen gav eit positivt resultat i 2019. Frå kraftverk som har rett til elsertifikat har vi fått sertifikat tilsvarande 103,2 GWh.

Samla oppnådd pris for den produserte krafta, utan elsertifikat og andre grønne tillegg, vart 37,8 øre/kWh i 2019 om lag det same som i 2018.

Kraftsal

I 2019 hadde forretningsområdet eit driftsresultat på 4,5 mill. kr (1,5) og eit resultat før skatt på 4,1 mill. kr (0,9).

Både i bedrifts- og personmarknaden har det vore hard konkurranse om kundane og låge marginar. Kundane i Tussa sitt eige område er meir lojale enn kundar konsernet har frå andre delar av landet. Tussa har ei stor kundemasse i området, noko som er eit godt grunnlag for vidare utvikling.

Kraftnett

Tussa sin part av Mørenett AS hadde eit driftsresultat på 64,4 mill. kr (54,6) i 2019 medan resultatet før skatt vart 49,6 mill. kr (47,5).

Det økonomiske resultatet er godt med bakgrunn i selskapet sine mål om å bli meir kostnadseffektivt over tid. Endringa i driftsresultatet frå 2018 til 2019 er ein kombinasjon av høgare nettinntekt og lågare kostnader. Personalkostnadene er reduserte som følgje av endring i pensjonskostnadene til ytingsbasert pensjonsordning.

Installasjon

Forretningsområdet hadde eit driftsresultat på 2,2 mill. kr i 2019 (-1,7), medan resultatet før skatt vart på 1,9 mill. kr (-1,6).

Driftsresultatet vart forbetra frå 2018 til 2019 med 3,8 mill. kr, trass i ein svak start på fyrste kvartal. Utover året har det likevel vore god ordreinngang og tilgang på arbeid. Marknaden er framleis prega av hard konkurranse, men det er høg aktivitet i selskapet og utsiktene i 2020 er difor gode.

IKT

Forretningsområdet hadde eit driftsresultat på 26,2 mill. kr i 2019 (17,5) medan resultatet før skatt vart på 19,3 mill. kr (8,6).

Eksterne kommunikasjonsprodukt hadde ein omsetningsvekst på 7,7 mill. kr. (6,9 %) i 2019 og eksterne IT-produkt hadde ein omsetningsvekst på 7,3 mill. kr. (12,7 %). Det er potensiale for ytterlegare vekst både innanfor kommunikasjons- og IT-tenester.

Finansiell risiko

Marknadsrisiko

Hovudverksemda i konsernet som det er knytt spesiell marknadsrisiko til er kraftproduksjon og krafthandel. Marknaden har eit stort innslag av vasskraft, og tilgang på vatn kan variere mykje frå år til år. Dette gir seg utslag på både kraftprisar og produksjonsmengd, og kan få store utslag på resultatet. Konsernet har ein risikostrategi i høve til marknadssituasjonen med mål om å oppnå stabil inntening frå produksjonen sett i høve til selskapet sine risikorammer. Ved inngangen til kalenderåret skal mellom 25

% og 30 % av det komande året sin normalproduksjon vere prissikra. Sikringshorisonten er 1 år.

Tussa nyttar mellom anna terminkontraktar og andre finansielle instrument for å prissikre delar av inntektene. I denne samanhengen er det ikkje forskjell mellom fysiske og finansielle kontraktar som blir handla bilateralt, og finansielle kontraktar i terminmarknaden. Prisen vil hovudsakleg vere den styrande faktoren når ein vel handelsform. All finansiell krafthandel vert gjort på kontraktar som vert klarert, slik at ein kjøper seg fri for motpartsrisiko.

Valutarisiko

Tussa er eksponert for valutarisiko fordi oppgjersvalutaen på reelle og finansielle kraftkontraktar handla mot NordPool Spot og Nasdaq OMX er i Euro. Tussa har ei samla valutasikringsramme på 30 mill. euro. Av denne er det realisert ein valuta-renteswap-avtale på 10 mill. euro og eit valutalån på 20 mill. euro. Verdien av valuta-renteswap-avtalen var -4,8 mill. kr pr. 31.12.2019. Dette instrumentet vert ikkje sikringsbokført, men justert løpande til verkeleg verdi.

Resultatet frå valutasikringsbokføringa i 2019 vart eit tap på 0,6 mill. kr. Realiserte tap eller gevinstar blir resultatført i leveringsperioden. Resultatet som følgje av verdiendringane på valutaterminar, og som ikkje er resultatført i 2019, er -0,3 mill. kr pr. 31.12.2019.

Renterisiko

Ettersom Tussa er eksponert for renteendringar gjennom dei låneavtalane som er inngått, har konsernet vedteke ein rentesikringsstrategi der målet er å redusere konsernet sin rentesensitivitet. Konsernet har ein strategi som går på å sikre mellom 20 % og 50 % av gjelda med fast rente, og at gjennomsnittleg rentebindingstid skal liggje mellom 3-5 år. Rentesikringsgrad og gjennomsnittleg rentebindingstid vert rekna av den samla konsoliderte gjelda, der Mørenett AS si gjeld er konsolidert inn i konsernet sin balanse med 46,34 %. Mørenett AS sikrar ikkje renta då inntektsramma i stor grad er fastsett av ei flytande rente. Tussa nyttar rentebyte-avtalar for å minimere renteeksponeringa.

Kreditrisiko

Risiko for at motparten ikkje har økonomisk evne til å oppfylle pliktene sine er å sjå på som låg, og det har historisk vore lite tap på fordringar.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko oppstår dersom det ikkje er samsvar mellom kontantstraumane frå verksemda og finansielle forpliktingar. Kontantstrømmen frå krafthandel vil variere mellom anna i forhold til prisnivået i marknaden. Konsernet har ei kassakreditramme på 100 mill. kr, og sikrar gjennom denne nødvendig likviditet. Pr. 31.12.2019 var 5,8 mill. kr av kassakreditten nytta.

Organisasjon

Aksjonærar

Eigaroversynet pr. 31.12.2019 går fram av note 17. Det er viktig for konsernet å ha interesserte og engasjerte aksjonærar. Dette skal Tussa oppnå mellom anna ved å skape verdier for aksjonærane i form av utbytte og verdistigning av aksjane. Grunnlaget for verdistigninga av aksjane kjem frå investeringar av den delen av årsresultatet som ikkje blir betalt ut i utbytte. Desse investeringane skal gjerast med eit samfunnsansvarleg og langsiktig perspektiv.

Eigarstyring og selskapsleiing

Prinsippa for eigarstyring og selskapsleiing regulerer rolledelinga mellom eigar, styret og leiinga utover det som er gitt av føringar i aksjelova. Den norske tilrådinga om eigarstyring og selskapsleiing (corporate governance) av 17. oktober 2018 er lagt til grunn så langt som det er relevant for Tussakonsernet. I årsrapporten for konsernet blir ein samla status for eigarstyring og selskapsleiing presentert. Innanfor nokre område er det avvik, og hovudårsaka til avika er at Tussa Kraft AS ikkje har børsnoterte aksjar og at selskapet har ein avgrensa aksjonærkrins. I årsrapporten er også gitt eit

kortfatta oversyn over styret sin kompetanse og deltaking i styremøte.

Styret

Tussa Kraft AS er leia av eit styre på 11 medlemmer, der dei tilsette har fire medlemmer. På generalforsamlinga i april 2019 vart det attval av styremedlemmer som var på val. For dei tilsette vart det endring ved at Olav-Arne Vinjevoll erstatta Torgeir Bratteberg.

Den 31.12.2019 hadde styret denne samansetjinga:

Leiar: Gunnar Gjørtz	Nestleiar: Hilde Marie Brungot
Kjell Arne Aurstad	Daniel Fjørtoft (tilsettere representant)
Øystein Blom	Knut Arne Grimstad (tilsettere representant)
Inger Merete Sandvik Sundnes	Olav-Arne Hustad Vinjevoll (tilsettere representant)
Sindre Rotevatn	Håvard Marøy (tilsettere representant)
Ann Magritt Bjåstad Vikebakk	

Personale

Tussakonsernet hadde 193 fast tilsette pr. 31.12.2019. Inkludert vikarar, engasjementstillingar og lærlingar hadde konsernet 221 tilsette. Gjennomsnittsalderen i Tussa er 45,3 år.

HMS

Tussa er ei inkluderande arbeidsliv (IA)-bedrift. Konsernet har eit godt arbeidsmiljø. Fokus både på fysisk- og psykososialt arbeidsmiljø er viktig. Alle tilsette er tilknytt bedriftshelseteneste. Bedriftshelsetenesta leverer tenester som er retta både mot individ og bedrift.

Sjukefråværet for konsernet var på 4,7 prosent, mot 4,4 prosent året før. Det er variasjonar mellom selskapa når det gjeld sjukefråværsprosent. Tett dialog mellom arbeidsgjevar og arbeidstakar har vore viktig for å halde fråværet lågt. Tussa har eit sjukefråværsystem som gir god støtte til leiarane for å følgje opp sjukefråværet. Samtale, tilrettelegging og utstrekt bruk av gradert sjukmelding er hjelpemiddel i sjukefråværsarbeidet.

I 2019 vart det rapportert inn 10 saker i Tussa sitt avvikssystem. I samsvar med Energi Norge sin bransjestandard vert 3 av desse sakene kategoriserte som «ulykker/skadar» då desse kravde medisinsk behandling. Vidare er 5 saker kategoriserte som «uønskte hendingar» og 2 saker som «nesten-ulykker/forbetringstiltak». I 2019 har det vore 15 dagar fråværet knytt til skadar eller uønskte hendingar.

Utifrå ei samla vurdering må Tussa kunne reknast som ein god og trygg arbeidsplass. HMS vert teke på alvor og Tussa har eit velfungerande bedrifts- og arbeidsmiljøutval (BAMU).

Nøkkeltal for HMS-tilstanden	2019	2018	2017	2016	2015	2014
H1-verdi*	5,8	5,9	8,6	9,3	0,0	2,7
Registrerte arbeidsulykker	3,0	3,0	2,0	3,0	3,0	9,0
Fråværet som følgje av arbeidsulykker (dagar)	15,0	79,0	35,0	26,0	162,0	57,0
Sjukefråværet (%)	4,7	4,4	4,5	3,7	5,5	3,5
Gjennomsnittsalderen personale (år)	45,3	44,3	44,5	43,7	43,5	42,3
Personalomsetning (%)	1,8	0,0	1,1	0,0	0,0	5,0

*H1=tal skader/arbeidde timar x 1 mill.

Likehandsaming

Tussa har som utgangspunkt at personalpolitikken skal stimulere til likehandsaming både når det gjeld kjønn, funksjonsevne og etnisitet. Konsernet har nedfelt retningslinjer som er like for alle tilsette. I

tillegg gjer fleksible arbeidstidsordningar og permisjonsvilkår at både kvinner og menn kan kombinere jobb og familie på ein god måte.

Både energi-, elektro- og IKT-bransjen er sterkt dominert av menn både på fagarbeidar- og ingeniørnivå, og det er få kvinnelege søkjarar til slike jobbar. Vi har likevel kvinner på dei fleste nivåa i organisasjonen. I Tussa er 43 prosent av konsernleiinga kvinner. Samla sett er 20 prosent av dei tilsette kvinner.

Tal for likestilling i Tussa	Samla tal	Tal menn	Tal kvinner	Kvinnedel i %
Styreverv i Tussakonsernet	27	18	9	33
Konsernleiinga	7	4	3	43
Leiargruppene i dei ulike selskapa	29	23	6	21
Avdelingsleiarar	37	31	6	16
Tal lærlingar	16	16	0	0
Tal fast tilsette	193	154	39	20

Ytre miljø

Vasskraft er ei rein og vedvarande energikjelde som er svært miljøvennleg sett i forhold til dei fleste andre energikjelder. Relevante ulemper og miljøpåverknader blir alltid vurderte opp mot nytteverdien av planlagde prosjekt og alternativ utbygging av ikkje fornybar energi. Tussa legg vekt på å dempe negative miljøverknader ved å gjennomføre grundige konsekvensutgreiingar og naudsynte miljøtiltak. Anlegga vert utforma slik dei skal gli godt inn i terrenget. Konsernet set fokus på bruk av miljøvennlege produkt, og har gode system for avfallshandtering og kjeldesorterer avfall.

Energiproduksjon og -distribusjon som skjer i regi av Tussa må ta omsyn til både forsyningstryggleik, lønsemd og miljø. Desse omsyna er ofte i strid med kvarandre, og må difor heile tida vegast opp mot kvarandre.

Årsresultat og disponeringar

Årsrekneskapen syner eit overskot for konsernet på 96,8 mill. kr, og 43,3 mill. kr for morselskapet.

I den usikre økonomiske situasjonen som er no, finn styret det ikkje forsvarleg å tilrå utbetaling av utbyte for 2019 i samband med godkjenninga av årsrekneskapen. Utbyte som vert delt ut til eigarane skal vere forsvarleg i høve til det som er økonomisk berekraftig for selskapet i eit langsiktig perspektiv. Om dei usikre tilhøva vert avklara og konsernet sin økonomiske situasjon tillèt det, vil styret kalle inn til ekstraordinær generalforsamling i 2020 for å handsame sak om tilleggsutbyte.

Styret føreslår følgjande disponering av morselskapet sitt årsresultat:

Avsett til fond for vurderingsskilnad	-3,1 mill.kr
Utbyte	0 mill. kr
Avsett til annan eigenkapital	46,4 mill. kr
Totalt disponert årsresultat	43,3 mill. kr

I styret for Tussa Kraft AS:

Gunnar Gjørtz

Hilde Marie Brungot

Kjell Arne Aurstad

Øystein Blom

Sindre Rotevatn

Ann Magritt Bjåstad Vikebakk

Inger Sandvik Sundnes

Olav-Arne Hustad Vinjevoll

Knut Arne Grimstad

Daniel Fjærtøft

Håvard Marøy

RESULTATREKNESKAP

(Tal i 1000 kr)

TUSSA KRAFT AS			KONSERN	
2019	2018	Note	2019	2018
		Driftsinntekter og driftskostnader		
5 002	4 892		287 657	263 896
0	0	3, 18	557 887	519 213
0	0	19	269 444	246 178
27 336	21 783		19 205	18 949
32 338	26 674	2, 18, 26	1 134 193	1 048 236
		Finansinntekter og finanskostnader		
0	14		78 694	74 940
0	0		397 862	358 721
23 148	21 098	4, 5	188 761	191 605
468	456	2, 8	128 747	120 349
0	0	2, 8	1 011	1 140
14 464	13 072	6, 20, 23, 26, 27	133 856	168 976
38 080	34 640		928 931	915 732
-5 741	-7 965		205 262	132 504
		Finansinntekter og finanskostnader		
54 718	51 781	10, 18, 22	-31 231	-34 435
48 976	43 816		174 031	98 069
5 688	1 837	7	77 228	41 856
43 288	41 979		96 802	56 213
-3 070	2 919		-3 070	2 571
0	39 543		0	39 543
46 358	-483		99 872	14 100
43 288	41 979	16, 21	96 802	56 213

BALANSE

(Tal i 1000 kr)

MORSELSKAP			KONSERN		
2019	2018	Note	2019	2018	
		Eigedelar			
		Anleggsmiddel			
		Immaterielle eigedelar			
725	1 158	Vassdragsrettar, varemerke, m.m.	9	17 768	21 010
0	0	Utsett skattefordel	7	0	2 657
0	0	Goodwill	9	11 379	732
725	1 158	Sum immaterielle eigedelar		29 147	24 399
		Varige driftsmiddel			
1 170	1 198	Tomter, bygningar og anna fast eigedom	8	177 481	208 138
0	0	Kraftproduksjonsanlegg	8	696 017	728 120
0	0	Nettanlegg	8	1 243 773	1 152 275
3	9	Driftslausøyre, inventar o.a. utstyr	8	123 882	120 928
50	0	Anlegg under arbeid	8	82 719	36 537
1 223	1 207	Sum varige driftsmiddel		2 323 873	2 245 999
		Finansielle anleggsmiddel			
732 954	732 954	Investeringar i dotterselskap	10	0	0
430 000	417 000	Lån til føretak i same konsern	12, 14	0	0
427 483	430 553	Investeringar i tilknytt selskap	10, 11	280 083	284 061
24 720	44 768	Investeringar i aksjar og partar	11	25 439	45 666
7 488	7 488	Andre langsiktige krav	11, 12	17 658	35 616
3 862	2 870	Pensjonsmidlar	5	8 796	7 526
1 626 507	1 635 634	Sum finansielle anleggsmiddel		331 976	372 869
1 628 456	1 638 000	Sum anleggsmiddel		2 684 996	2 643 267
		Omløpsmiddel			
0	0	Varer	24	11 150	10 256
		Krav			
1 276	-212	Kundekrav	14	79 283	128 545
0	0	Opptent, ikkje fakturert inntekt	25	24 322	33 418
62 880	145 854	Krav mot konsernselskap	14	0	0
40 699	18 726	Andre kortsiktige krav	14	56 491	50 978
104 855	164 368	Sum krav		160 096	212 941
		Investeringar			
1 208	1 190	Bankinnskott, kontantar og liknande	15	71 682	77 726
106 062	165 558	Sum omløpsmiddel		242 928	300 923
1 734 518	1 803 558	Sum eigedelar		2 927 924	2 944 190
		Eigenkapital og gjeld			
		Innskoten eigenkapital			

30 320	30 320	Aksjekapital	17	30 320	30 320
242 724	242 724	Overkurs		242 724	242 724
119 282	119 282	Annan innskoten egenkapital		119 282	119 282
392 327	392 327	Sum innskoten egenkapital		392 327	392 327
		Opptent egenkapital			
-151	2 919	Fond for vurderingsskilnader		-151	3 693
325 690	279 332	Annan egenkapital		573 633	473 090
325 540	282 252	Sum opptent egenkapital		573 483	476 783
717 866	674 578	Sum egenkapital	16, 21	965 810	869 110
		Gjeld			
		Avsetnad til plikter			
1 301	0	Pensjonsplikter	5	3 638	11 618
803	655	Utsett skatt	5	5 055	0
20 992	20 773	Andre avsetnader for plikter		25 744	26 758
23 096	21 428	Sum avsetjing for plikter		34 437	38 376
		Anna langsiktig gjeld			
825 000	895 000	Gjeld til kredittinstitusjonar	12, 13	1 643 232	1 696 386
100 113	100 113	Gjeld til selskap i same konsern	12	0	0
0	0	Anna langsiktig gjeld		2 615	4 235
925 113	995 113	Sum anna langsiktig gjeld		1 645 847	1 700 621
		Kortsiktig gjeld			
5 809	42 839	Gjeld til kredittinstitusjonar		5 809	42 839
1 172	891	Leverandørgjeld	14	80 108	76 014
5 540	91	Betalbar skatt	7	69 269	34 979
2 168	1 849	Skuldige offentlege avgifter		57 453	64 324
0	39 543	Utbyte		0	39 543
49 244	22 187	Gjeld til føretak i same konsern	14	0	0
4 511	5 040	Anna kortsiktig gjeld	14	69 191	78 384
68 444	112 439	Sum kortsiktig gjeld		281 830	336 082
1 016 652	1 128 979	Sum gjeld		1 962 115	2 075 080
1 734 518	1 803 558	Sum egenkapital og gjeld		2 927 924	2 944 190

I styret for Tussa Kraft AS:

Gunnar Gjørtz

Hilde Marie Brungot

Kjell Arne Aurstad

Øystein Blom

Sindre Rotevatn

Ann Magritt Bjåstad Vikebakk

Inger Sandvik Sundnes

Olav-Arne Hustad Vinjevoll

Knut Arne Grimstad

Daniel Fjærtøft

Håvard Marøy

NOTE 1. REKNESKAPSPRINSIPP

Årsrekneskapen er sett opp i samsvar med rekneskapslova og god rekneskapskikk.

Rekneskapsprinsipp for aksjar i dotterselskap og tilknytte selskap

Dotterselskap er selskap der morselskapet har kontroll og dermed avgjerande innverknad på selskapet sin finansielle og operasjonelle strategi, normalt ved å eige meir enn 50 % av kapitalen som gir stemmerett. Tilknytte selskap er selskap der Tussa har betydeleg innverknad og eig mellom 20 % og 50 % av kapital som gir stemmerett.

Aksjar i dotterselskap og felleskontrollert verksemd er vurdert etter kostmetoden i selskapsrekneskapen. Aksjar i tilknytte selskap er vurdert etter eigenkapitalmetoden i selskaps- og konsernrekneskapen.

Konsolideringsprinsipp

I konsernrekneskapen er posten aksjar i dotterselskap erstatta med dotterselskapet sine eigarar og gjeld. Konsernrekneskapen er utarbeidd som om konsernet var ei økonomisk eining. Transaksjonar og mellomverande mellom selskapa i konsernet er eliminert.

Kjøpte dotterselskap er rekneskapsført i konsernrekneskapen med basis i morselskapet sin kostpris. Kostpris er tilordna identifiserbare eigarar og gjeld i dotterselskapet, som er ført opp i konsernrekneskapen til verkeleg verdi på kjøpstidspunktet. Eventuelle meirverdiar ut over det som kan verte vist til for identifiserbare eigarar og gjeld er balanseført som goodwill. Goodwill er handsama som ein rest og er balanseført med den delen som er observert i oppkjøpstransaksjonen. Meir- (mindre-) verdiar i konsernrekneskapen er avskrive (inntektsført) over dei oppkjøpte eigarane si forventa levetid.

Felleskontrollert verksemd er verksemd der fleire deltakarar styrer i fellesskap og ingen har bestemmande innverknad på vedtak. Deltaking i felleskontrollert verksemd vert rekneskapsført etter bruttometoden i konsernrekneskapen, dvs. at del av inntekter, kostnader, eigarar og gjeld er inkludert i konsernrekneskapen i samsvar med eigardel.

Konsernrekneskapen er utarbeidd etter einsarta prinsipp, ved at dotterselskapa og felleskontrollert verksemd følgjer dei same rekneskapsprinsippa som morselskapet.

Salsinntekter

Inntektsføring ved sal av varer skjer på leveringstidspunktet (transaksjonstidspunktet). Inntektsføring av tenester skjer etter kvart som tenesta vert levert.

Kraftproduksjon har fått godkjent elsertifikat basert på produksjon i 13 kraftverk. Inntekta frå elsertifikata er bokført på oppteningstidspunktet, dvs. produksjonsperioden. Opptent, ikkje fakturerte elsertifikat er verdsett til marknadspris. Ved fysisk og finansiell handel med kraft som er gjort opp med marginoppgjer, er gevinst eller tap på handelen bokført med nettobeløpet.

Innanfor installasjonsverksemda er anleggskontraktar rekneskapsført etter løpande avrekning med påslag av fortjeneste, slik at inntekt er resultatført i takt med fullføring av prosjektet. Kontraktskostnadene er samanstilt med opptent inntekt.

Fullføringsgraden på eit tidspunkt er målt som del påløpne kontraktskostnader av totale estimerte kontraktskostnader.

Nettverksemda er regulert av styresmaktene, ved at Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE) fastset årlege inntektsrammer for kvart selskap. Konsernet inntektsfører inntektsramma inkludert ev. renter av mindreinntekt frå tidlegare år.

Klassifisering og generelle reglar for vurdering av balansepostar

Eigedelar bestemt til varig eige og bruk er klassifisert som anleggsmiddel. Eigedelar som er knytt til varekretsløpet, er klassifisert som omløpsmiddel. Fordringar er klassifisert som omløpsmiddel viss dei skal betalast tilbake i løpet av eitt år etter tidspunktet for utbetaling. For gjeld er analoge kriterium lagt til grunn.

Omløpsmiddel er vurdert til lågaste av kostpris og verkeleg verdi.

Anleggsmiddel er vurdert til kostpris. Varige anleggsmidlar som har avgrensa levetid, vert avskrive lineært over forventa økonomisk levetid. Viss verkeleg verdi av anleggsmiddelet er lågare enn balanseført verdi, vert det gjort nedskriving til verkeleg verdi basert på prinsippa i rekneskapsstandarden om nedskriving.

Varige driftsmidlar

Varige driftsmidlar er balanseført og avskrivne over driftsmiddelet si venta økonomiske levetid. Vedlikehald av driftsmidlar er kostnadsført under driftskostnader, medan påkostningar eller forbetringar er tillagt driftsmiddelet sin kostpris og avskrive i takt med driftsmiddelet. Anleggsbidrag er ført brutto i anleggsregisteret, og inntektsført i takt med avskrivinga på anleggsmiddelet som det er kravd anleggsbidrag for.

Andre anleggsaksjar

Andre anleggsaksjar er vurdert til lågaste av historisk kostpris og verkeleg verdi.

Vassmagasin

I samsvar med etablert praksis i bransjen, er magasinlagera ikkje tekne med i balansen.

Fordringar

Kundefordringar og andre fordringar er oppført i balansen til pålydande etter frådrag for avsetning til forventa tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av både generelle og individuelle vurderingar av fordringsmassen. For sluttbrukarkundefordringane er det avsett eit estimat basert på erfaringstal for tap.

Meir-/mindreinntekt innanfor nettverksemda

Kvart år vert avviket mellom faktiske tariffinntekter og godkjent inntekt (inntektsramme), utrekna i form av ei meir-/mindreinntekt. Akkumulert meir-/mindreinntekt (saldo) vert rekneskapsført anten som gjeld til eller fordring på nettkundane. Av akkumulert meir-/mindreinntekt vert det rekna rente, basert på rentesats fastsett av NVE.

Marknadsbaserte investeringar

Marknadsbaserte investeringar er vurderte til verkeleg verdi på balansedagen.

Usikre forpliktingar

Usikre forpliktingar er rekneskapsført dersom det er meir sannsynleg at dei kjem til oppgjør, enn at dei ikkje kjem til oppgjør. Beste estimat er nytta ved utrekning av oppgjersverdi.

Pensjonar

Ytingsbaserte pensjonsordningar blir vurdert til noverdien av framtidige pensjonsytingar som rekneskapsmessig er opptent på balansedagen. Pensjonsmidlar blir vurdert til verkeleg verdi. Endring i ytingsbaserte pensjonsforpliktingar som skuldast endringar i pensjonsplanar, blir fordelt over berekna gjennomsnittleg attståande oppteningstid. Ordningane blir bokført i samsvar med NRS 6.

Perioden sin netto pensjonskostnad blir klassifisert som løns- og personalkostnader.

Innskotsbasert pensjonsordning blir handtert i samsvar med lov om obligatorisk tenestepensjon.

Konsernkontoordning

Tussa Kraft AS inngår i konsernkontoordning saman med dotterselskapa. Innskotskonti og lånekonti er summert opp mot ein toppkonto som til ei kvar tid syner mellomverande mot banken. Til toppkontoen knyter det seg ein kassakreditt på 100 mill. kr. Rentekostnader til banken av negativ saldo på toppkontoen er klassifiserte som eksterne rentekostnader i mor og konsern. Renteinntekter eller rentekostnader i tilknytning til underkonti i konsernkontoordninga er klassifiserte som interne renteinntekter og interne rentekostnader i resultatrekneskapen til dei einskilde selskapa, og eliminerte i konsernet. Konsernkontoordninga er presentert netto i rekneskapen.

Skattar

Skatt på allmenn inntekt

Skattekostnaden i resultatrekneskapen omfattar både betalbar skatt og endring i utsett skatt. Utsett skatt utgjer 22 % av mellombelse skilnader mellom rekneskapsmessige og skattemessige verdiar, samt skattemessig underskot til framføring ved utgangen av rekneskapsåret. Skatteaukande og skattereduserande mellombelse skilnader som reverserer eller kan

reversere i same periode, er utlikna. Netto utsett skattefordel vert balanseført i den grad det er sannsynleg at denne kan bli nyttegjort. Utsett skatt og utsett skattefordel som kan balanseførast, er ført netto i balansen.

Naturressursskatt

For kraftverk med påstempla merkeyting på generator på 10 000 kVA eller meir skal det svarast naturressursskatt. Naturressursskatten vert utrekna for det enkelte kraftverk, og utgjer 1,3 øre/kWh basert på gjennomsnittleg produksjon dei siste 7 åra. Naturressursskatten vert avrekna mot ordinær inntektsskatt til staten.

Grunnrenteskatt

Kraftproduksjonen er også pålagt ein særskilt grunnrenteskatt. Grunnrenteskatten vert utrekna for kraftverk med merkeyting på generator på 10 000 kVA eller meir, og utgjer no 37 % av normert resultat utover utrekna friinntekt. Negativ grunnrenteinntekt kan framførast og motreknast mot seinare positiv grunnrenteinntekt i same kraftverk. Negativ grunnrenteinntekt i eit kraftverk kan motreknast mot positiv grunnrenteinntekt opptent i eit anna kraftverk i same selskap eller konsern.

Betalbar grunnrenteskatt for kraftverk med netto positiv grunnrenteinntekt vert bokført som skattekostnad. Det gjer også endring i utsett skatt på grunnrente. Viser elles til skattenoten der det er utarbeidd ein spesifikasjon av grunnrenteskatten i året.

Finansforvaltning

Finansforvaltninga har som overordna mål å sikre stabile og låge netto finansieringskostnader for selskapet sine aktivitetar innanfor definerte risikorammer.

For låneporteføljen som er innanfor Tussa Kraft sin kontroll vert det lagt opp til at porteføljen skal bestå av færrest mogleg lån, likevel slik at refinansieringsrisikoen ved ordinære låneforfall er teken i vare. Det skal ikkje vere meir enn eit lån med låneforfall innanfor ei rullerande 12 månaders periode. Gjennomsnittleg løpetid på lån skal vere mellom 3 og 5 år.

Renteinstrument

I samsvar med vedteken finansstrategi er det inngått rentebyteavtalar for å redusere konsernet sin rentesensitivitet i høve til låneporteføljen. For nærare opplysningar om Tussa sin rentesikringsstrategi, sjå note 18 om Risikostyring.

Finansielle instrument

I rekneskapen er finansielle derivater handsama i samsvar med intensjonen i avtalane.

Finansielle kraftkontraktar

Konsernet nyttar finansielle bilaterale kontraktar, terminkontraktar (forward og futures).

Tussa inngår finansielle kontraktar hovudsakleg for å prissikre delar av kraftproduksjonen i Tussa Energi AS og prissikre delar av Tussa-24 AS sitt kraftkjøp som skal seljast vidare til sluttbrukarar. Dei finansielle kontraktane er hovudsakleg handla i terminmarknaden på Nasdaq OMX-børsen. Tap og gevinst på dei finansielle kontraktane er utrekna som differansen mellom kontraktspris og spotpris. Realiserte tap/gevinstar er resultatført i leveringsperioden.

Tussa Energi AS har i tillegg ein eigen portefølje med finansielle kontraktar som er inngått med utgangspunkt i å tene på prissvingingar, altså trading. Både realiserte og urealiserte tap og gevinstar knytt til tradingporteføljen vert resultatført. Det er utarbeidd risikodokument som set rammer for den finansielle handelen og grense for risikoeksponeringa.

Valuta

Pengepostar i utanlandsk valuta er vurdert etter kursen på balansedagen.

Tussakonsernet er eksponert for valutarisiko fordi oppgjersvalutaen på reelle og finansielle kraftkontraktar handla mot NordPool Spot og Nasdaq OMX er i euro. Valutastrategien vart endra i 2017, og konsernet gjekk frå å valutasikre dei finansielle kraftkontraktane individuelt med valutaterminkontraktar til å ha ei samla valutasikringsramme på 30 mill. euro.

Av denne er det realisert ein valuta-renteswap avtale på 10 mill. euro og eit valutalån på 20 mill. euro. Verdien av valuta-renteswap avtalen var -4,8 mill. NOK pr. 31.12.2019. Dette instrumentet vert ikkje sikringsbokført, men justert løpande til verkeleg verdi. Overgangen frå gammal til ny strategi vert gjort ved at inngåtte valutaterminkontraktar går ut sine løpetider.

Prinsipp for kontantstraumoppstilling

Kontantstraumoppstillinga er utarbeidd etter den indirekte metoden. Kontantar omfattar kontantar, bankinnskot og andre kortsiktige likvide plasseringar som ved umiddelbar og uvesentleg kursrisiko kan konverterast til kjende kontantbeløp og med forfallsdato kortare enn tre månader frå kjøpsdato.

Leasingkontraktar

Rekneskapsmessig vert leasingkontraktane behandla som operasjonell leasing, kostnadsført som vanleg leigekostnad og klassifisert som ordinær driftskostnad. Leigde driftsmidlar vert ført i balansen som driftsmidlar dersom leigekontrakten vert sett på som finansiell.

NOTE 2. NØKKELTAL PÅ FORRETNINGSOMRÅDE

Nøkkeltal pr. forretningsområde er med på å gi brukeren av rekneskapen oversikt over kva område konsernet er engasjert i, for der gjennom å kunne vurdere avkastninga til konsernet. I Tussa er dei ulike forretningsområda organisert som eigne juridiske einingar.

(Tal i 1000 kr)

Forretningsområde	Driftsinntekter		Av/nedskrivningar		Driftsresultat	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Kraftproduksjon og krafthandel	325 322	419 347	43 690	42 093	110 875	69 964
Nettverksemd*	286 942	274 955	38 387	34 082	64 441	54 627
Sluttbrukarverksemd	278 111	299 892	673	747	4 536	1 491
Informasjons- og kommunikasjonstekn.	198 204	181 517	45 898	42 405	26 232	17 487
Elektrisk installasjon	112 451	103 153	2 296	2 049	2 154	-1 698
Konsern	1 134 193	1 048 236	129 757	121 489	205 262	132 504

(Tal i 1000 kr)

Forretningsområde	Eigenkapital		Totalkapital		Soliditet	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Produksjon og krafthandel	539 530	520 115	1 078 320	1 100 689	50%	47%
Nettverksemd*	397 260	381 507	1 148 945	1 117 408	35%	34%
Sluttbrukarverksemd	26 023	26 551	54 576	108 436	48%	24%
Informasjons- og kommunikasjonstekn.	154 128	140 374	445 332	414 361	35%	34%
Elektrisk installasjon	20 609	21 108	55 606	51 557	37%	41%
Konsern	965 810	869 110	2 927 924	2 944 190	33%	30%

* For nettverksemd er nøkkeltala 46,34 % av nøkkeltala i Mørenett AS.

NOTE 3. KRAFTOMSETNING

Tussa Energi AS har ansvaret for forvaltning av eigenproduksjon i Tussa Energi AS og Sunnmøre Energi AS, fysisk og finansiell handel for eige selskap, og finansiell krafthandel på vegne av Tussa-24 AS og Fjord Energi AS. I tillegg har selskapet fysiske kjøpskontraktar med lokale småkraftverk.

Tussa-24 AS som er konsernet sin aktør i sluttbrukarmarknaden kjøper si kraft i spotmarknaden, finansiell handel via Tussa Energi, og omsett kraft i høve til dei ulike kontraktane som kundane har inngått med selskapet.

Det er i året kostnadsført økonomisk kompensasjon for konsesjonskraft med kr 10 665 049,-

Tussa Energi AS har inngått ein kraftutvekslingsavtale i det danske kraftselskapet IS Elsam. Tussa Energi AS er deltakar med 0,67 % i Elsam-avtalen som går fram til 2020. I samsvar med avtalen har Tussa motteke eit forskot for framtidige leveransar. Forskotet er bokført i balansen under anna langsiktig gjeld, og skal inntektsførast over avtaletida. Inkludert renter utgjør dette kr 835 115,- pr. 31.12.2019.

Produksjon og magasintilhøve	2019	2018
Produksjon i GWh	638,0	594,0
Produksjon i høve til normal	92%	85%
Magasinbeholdning i GWh pr. 31.12.	175,7	194,9

NOTE 4. LØNSKOSTNADER, TAL TILSETTE, GODTGJERINGAR, LÅN TILSETTE MM.

(Tal i 1000 kr)

Lønskostnader	Morselskap		Konsern	
	2019	2018	2019	2018
Løn	16 077	13 994	183 635	176 892
Aktiverte timar egne investeringar	-	-	-38 837	-39 205
Arbeidsgjevaravgift	2 474	2 402	28 156	27 904
Pensjonskostnader	1 911	1 835	7 589	17 348
Andre personalkostnader	2 686	2 867	8 218	8 667
Sum	23 148	21 098	188 761	191 605
Styrehonorar	1 100	1 082	1 186	1 171
Tal sysselsette årsverk	20	21	269	265

(Tal i 1000 kr)

Ytingar til leiande personar		Løn	Pensjon	Bonus	Anna godtgjering
Elling Andreas Dybdal	TK/TE/SE	1 752	264		11
Per-Are Sørheim	T24	1 273	153		10
Ivar Driveklepp	IKT	1 295	159		10
Roar Stenersen	TIN	1 196	82		12

Det er ikkje gitt lån eller sikkerheit til konsernsjef, styremedlemer eller andre nærstående partar. Styret har ikkje avtalar om anna vederlag enn styrehonorar.

3 av direktørane har personleg pensjonsavtale med arbeidsgjevar vedkomande pensjon av løn utover 8,1G. 1 direktør har personleg pensjonsavtale med arbeidsgjevar vedkomande løn utover 12G.

Utover dette har verken direktørane eller styreleiar avtalar som forpliktar selskapet ved opphøyr eller endring av tilsetjingshøve eller verv.

NOTE 5. PENSJONAR

Innskotsbasert pensjonsordning:

Alle selskapa i konsernet har innskotsbasert pensjonsordning for sine tilsette med innskotsplan på 6 % for løner opp til 7,1G (G=grunnbeløpet i Folketrygda) og 15 % for løner mellom 7,1 og 12G. Unntak gjeld for Tussa Installasjon AS, der innskotsplan på 5 % gjeld for løner opp til 12G. Ordninga omfattar 203 yrkesaktive i konsernet. Av desse har morselskapet 22 yrkesaktive. Selskapa Sunnmøre Energi AS, Ose & Aarseth AS og Rud Elektro AS har ingen tilsette og følgjeleg heller ingen pensjonsordningar. Selskapet og konsernet si pensjonsordning tilfredsstillar krava i lov om obligatorisk tenestepensjon. I tillegg til den kollektive pensjonsordninga, er det for 11 tilsette inngått personleg avtale om supplerande innskotspensjon.

Sikra ytingsbasert ordning:

Selskapa Tussa Kraft AS, Tussa Energi AS og Tussa Nett AS hadde sikra ytingsbasert pensjonsordning fram til 30. juni 2011. Avtalane er terminert med fripolise for alle tilsette og oppsett rett for alle pensjonistar.

Usikra ordning (AFP):

Selskapa Tussa Kraft AS, Tussa Energi AS, Tussa-24 AS og Mørenett AS har hatt usikra AFP-ordning i DNB. Desse er avslutta.

Den nye AFP-ordninga, gjeldande frå 1. januar 2011, er å sjå på som ei ytingsbasert fleirforetaksordning, men vert rekneskapsført som ei innskotsordning fram til det ligg føre påliteleg og tilstrekkeleg informasjon slik at konsernet kan rekneskapsføre den proporsjonale delen sin av pensjonskostnad, pensjonsforplikting og pensjonsmidlar. Selskapet si pensjonsforplikting er dermed ikkje balanseført som gjeld.

(Tal i 1000 kr)

Tussa Kraft AS - Morselskap:

Netto pensjonskostnad 2019	Sikra (DNB)	Sum
Noverdi av pensjonsopptening i året		
Rentekostnad av pensjonsforpliktinga	419	419
Avkastning på pensjonsmidlar	-709	-709
Resultatført aktuarielt tap/(gevinst)	757	757
Adm.kostnader	147	147
Arbeidsgjevaravgift	-20	-20
Netto pensjonskostnad morselskap	594	594

	Sikra (DNB)	Sikra (DNB)
Netto pensjonsmidlar	2019	2018
Opptent pensjonsforplikting 31.12.	-15 980	-17 149
Pensjonsmidlar (til marknadsverdi) 31.12.	15 508	17 471
Arbeidsgjevaravgift	-67	45
Estimerte netto pensjonsmidlar (forplikting) inkl. aga	-539	367
Ikkje res.ført verknad av est. avvik/planendr.	0	0
Ikkje resultatført aktuarielt tap (gevinst)	2 716	2194
Estimatavvik aga	383	309
Netto pensjonsmidlar (+) / -forpliktig (-)	2 560	2 870

Sikra ordning i DNB omfattar 29 pensjonistar.

(Tal i 1000 kr)

Konsern:

Netto pensjonskostnad 2019	Sikra	Usikra	Sum
Noverdi av pensjonsopptening i året	1 596	253	1 849
Rentekostnad av pensjonsforpliktinga	3 858	266	4 124
Avkastning på pensjonsmidlar	-6 350	-	-6 350
Resultatførte planavvik/estimatendringar	(3 686)	(3 780)	-7 466
Resultatført aktuarielt tap (gevinst)	1 845	113	1 958
Arbeidsgjevaravgift og adm. kostnader	545	36	581
Medlemsinnskot	-	-	0
Netto pensjonskostnad konsern	-2 192	-3 112	-5 304

	Sikra 2019	Usikra 2019	Sikra 2018	Usikra 2018
Netto pensjonsmidlar (forplikting)				
Opptent pensjonsforplikting 31.12.	-149 968	-5 855	-152 365	-10 334
Pensjonsmidlar (til marknadsverdi) 31.12.	145 655	0	149 035	-
Estimerte netto pensjonsmidlar (forplikting)	-4 313	-5 855	-3 330	-12 267
Ikkje res.ført verknad av est. avvik/planendr.	0	0	0	0
Ikkje resultatført aktuarielt gevinst (tap)	14 238	630	6 643	1 935
Arbeidsgjevaravgift	1 220	0	994	0
Pensjonsforplikting	3 875	-5 225	-3 128	-8 399
Pensjonsmidlar	6 507	0	7 433	0
Netto	10 383	-5 225	4 305	-8 399

Sikra ordning i DNB omfattar 82 pensjonistar i konsernet inkl. vår del av Mørenett (38 pensjonistar ekskl. Mørenett).

Økonomiske føresetnader pensjon:	2019	2018
Diskonteringsrente	2,60%	2,30%
Venta avkastning pensjonsmidlar	4,30%	4,00%
Lønsvekst	2,75%	2,50%
G-regulering	2,50%	2,25%
Pensjonsregulering	2,50%	2,25%

Morselskapet og konsernet sine økonomiske føresetnader er basert på tilrådingar frå Norsk Rekneskapsstiftelse og aktuar.

NOTE 6. ANDRE DRIFTSKOSTNADER

(Tal i 1000 kr)

Andre driftskostnader	Morselskap		Konsern	
	2019	2018	2019	2018
Vedlikeholdskostnader	437	617	44 526	74 095
Framande tenester	7 330	7 351	29 173	31 346
Husleige, straum osb.	1 893	1 423	11 354	12 452
Sals- og marknadsføringskostnader	2 041	1 221	6 587	6 333
Telekommunikasjon, post, gebyr	71	71	3 120	3 859
Erstatning og konsesjonsavgifter	0	0	12 811	18 000
Andre driftskostnader	2 693	2 389	26 517	22 891
Sum	14 464	13 072	134 088	168 976
Revisjonskostnader				
Lovpålagt revisjon, utan mva	250	346	991	1089
Andre attestasjonstenester, utan mva	9	4	26	23
Skatterådgjeving, utan mva	0	13	25	53
Andre ikkje-revisjonstenester, utan mva	63	0	123	29
Sum revisjonskostnader, utan mva	322	363	1165	1194

NOTE 7. SKATT

(Tal i 1000 kr)

Skattekostnadene i året fordeler seg på:	Morselskap		Konsern	
	2019	2018	2019	2018
Betalbar skatt allmenn inntekt	5 540	1 728	48 036	18 971
Betalbar grunnrenteskatt			40 822	17 644
Endring utsett skatt allmenn inntekt	148	109	8 079	4 119
Endring utsett skatt som følge av endra skattesats			0	180
Endring utsett skatt vedk. EK-justering Mørenett AS			981	-1 395
Endring utsett skatt grunnrente			-1 683	2 809
Skatteeffekt av prinsippendring pensjon			256	-383
Andre endringer			0	0
Korrigeringer tidlegare år			327	-89
Sum skattekostnad	5 688	1 837	96 818	41 856

Berekning av skattegrunnlaget i året:

Resultat før skattekostnad	48 976	43 816		
Varige skilnader *)	-23 141	-35 907		
Endring i mellombelse skilnader	-652	-398		
Avgjeve konsernbidrag	0	-7 114		
Skattegrunnlag i året	25 183	397		

Betalbar skatt

Betalbar skatt allmenn inntekt	5 540	-4 579	28 447	23 641
Betalbar naturressursskatt			5 195	5 195
Naturressursskatt samordna med fellesskatt			-5 195	-5 195
Betalbar grunnrenteskatt			40 822	17 644
Redusert skatt av avgitt konsernbidrag	0	4 670	0	-6 306
Betalbar skatt i balansen	5 540	91	69 269	34 979

Oversikt over mellombelse skilnader:

	2019	2018	2019	2018
Fordringar			-3 535	-2 480
Varer			-70	-70
Anleggsmidler	-496	-451	50 711	18 028
Elsertifikat			270	-8 835
Meir-/mindreinntekt inntektsramme (inkl. renter)			0	0
Skattemessig underskot til framføring			0	0
Verdiendring marknadsbaserte finansielle omløpsmidlar			0	0
Pensjonar	1 259	2 870	13 471	9 548
Tilvergingskontraktar under arbeid			5 353	4 683
Rekneskapsmessig avsetning for tap			0	0
Gevinst- og tapskonto	2 309		-2 532	-2 473
Andre			-23 203	-15 852
Sum	3 072	2 420	40 466	2 550
MF som ikkje inngår i grunnlag for utsett skatt			0	0
Grunnlag utsett skatt knytt til prinsippendring pensjon Mørenett AS			-9 391	-13 641
Grunnlag utsett skatt knytt til meir-/mindreverdiar ført direkte mot EK			0	0

3 % skattepliktig aksjeutbyte	577	556	577	556
Sum grunnlag utsett skatt:	3 649	2 976	31 652	-10 535
Skattesats utsett skatt/skattefordel	22%	22%	22%	22%
Utsett skatt/skattefordel	803	684	6 964	-2 423
Korrigeringer og endringer som følge av endra skattesats	0	-30	0	105
Sum utsett skatt/skattefordel (ekskl. grunnrente)	803	655	6 964	-2 318

Spesifikasjon av grunnrenteskatten i året:

Betalbar grunnrenteskatt 2019:	Konsern		
	Tussa kraftverk	Åmela kraftverk	Sum
Inntekt kraftomsetning	106 940	45 959	152 899
Driftskostnader eks.avskr., div.skattar	16 601	8 759	25 359
Skattemessige avskrivningar	6 459	4 066	10 524
Eigedomsskatt	939	427	1 366
Konsesjonsavgift	2 059	614	2 672
Tap ved realisasjon av driftsmiddel	-	-	0
Sum kostnader	26 057	13 865	39 922
Resultat før friinntekt	80 883	32 094	112 977
Gjennomsnittleg skattemessig verdi 2019	115 661	104 895	220 555
Normrente (i %)	1,2 %	1,2 %	1,2 %
Friinntekt 2019	1 388	1 259	2 647
Grunnrenteinntekt 2019	79 495	30 835	110 330
Frådrag for neg.gr.renteinnt.tidl.år inkl. rente			
Grunnlag for betalbar grunnrenteskatt	79 495	30 835	110 330
Betalbar gr.renteskatt 2019	29 413	11 409	40 822
Mellombelse skilnader grunnrente:	31.12.2019	31.12.2018	
Varige driftsmidlar Tussa kraftverk	-1 019	1 691	
Gevinst- og tapskonto Tussa kraftverk	-909	-1 137	
Varige driftsmidlar Åmela kraftverk	-2 418	-106	
Gevinst- og tapskonto Åmela kraftverk	-1 119	-1 399	
Sum	-5 465	-950	
Utsett skatt grunnrente (35,7% / 34,3 %)		-2 022	-339
Sum utsett skattefordel (skatteforplikting) konsern		-5 055	2 657

Forklaring på kvifor skattekostnaden i året ikkje utgjer 22 % av resultat før skatt:

	Morselskap		Konsern	
	2019	2018	2019	2018
22 % skatt av resultat før skatt	10 775	10 078	38 287	22 556
Korr. frå fjoråret	0		0	0
Varige skilnader og goodwillavskrivning	-5 091	-8 259	-4 778	-7 878
Grunnrenteskatt	0		40 822	17 644
Endring utsett skatt grunnrente	0		-1 683	2 809
Skatteeffekt mellombelse skilnader som ikkje inngår i utsett skatt	0	122	127	122
Skatteeffekt 3 % av utbyte	-21	-77	-21	-77
Meir-/mindreverdier i konsern/korreksjon tidlegare år			0	6 786
Skatteeffekt av prinsippendring pensjon Mørenett AS			0	0
Effekt ved overgang til 22 % / 23% utsett skatt allmenn inntekt	0	-30	0	-107
Berekna skattekostnad	5 663	1 834	72 754	41 856
Resultat før skattekostnad			174 031	103 534
Nominell skattesats **)	11,6 %	4,2 %	41,8 %	40,4 %

*) Inkluderer kostnader som ikkje kan trekkjast frå, t.d. representasjon, samt frådrag for resultatdel til tilknytt selskap (resultatdelen vert trekt ut ettersom han alt er skattlagt i dei einskilde selskapa.

**) Skattekostnad i høve til resultat før skatt.

NOTE 8. VARIGE DRIFTSMIDLAR

(Tal i 1000 kr)

MORSELSKAP

Varige driftsmidler og immaterielle egedelar	Bygninger og annan eigedom	Inventar og utstyr	Sum
Kostpris 01.01.	1 442	60	1 502
Tilgang driftsmidler			0
Avgang driftsmidler			0
Kostpris 31.12.	1 442	60	1 502
Akkumulerte avskrivningar 31.12.	272	57	329
Akkumulerte nedskrivningar 31.12.			
Balanseført verdi 31.12.	1 714	117	1 831
Avskrivningar i året	29	6	35
Nedskrivningar i året			
Økonomisk levetid (år)	20-evig	3 - 15	

KONSERN

Varige driftsmidler	Transport, inventar, utstyr	Kraft- produksj. anlegg	Nett- anlegg	Bygninger og annan eigedom	Sum
Kostpris 01.01.	278 523	1 310 851	1 848 620	276 028	3 714 022
Tilgang kjøpte driftsmidler	34 333	3 336	117 125	2 512	157 306
Omklassifisering	1 571	0	24 935	-24 935	1 571
Avgang selde driftsmidler	-130	0	-956	-1 157	-2 243
Kostpris 31.12.	314 296	1 314 187	1 989 725	252 448	3 870 656
Akkumulerte avskrivningar 31.12.	188 659	587 207	744 345	68 761	1 588 973
Akkumulerte nedskrivningar 31.12.	1 755	30 962	1 607	6 206	40 529
Reverserte nedskrivningar 31.12.		0	0	0	0
Balanseført verdi 31.12.	123 882	696 017	1 243 773	177 481	2 241 154
Avskrivningar i året	30 849	35 439	49 654	7 507	123 449
Nedskrivningar i året	697	0	313	0	1 011
Økonomisk levetid (år)	3 - 15	25 - 75	25 - 50	20 - 50	

Per 31.12. er det i tillegg bokført 82,7 mill. kr som anlegg under utføring. Anlegg vert aktivert etter kvart som dei vert sett i drift.

NOTE 9. IMMATERIELLE EIGEDELAR

(Tal i 1000 kr)

Morselskap	Lisensar m.m.	Sum
Kostpris 31.12.	2 452	2 452
Tilgang kjøpte immaterielle egedelar	0	0
Omklassifisering	0	0
Avgang selde immaterielle egedelar		0
Kostpris 31.12.	2 452	2 452
Akkumulerte avskrivningar 31.12.	1 514	1 514
Akkumulerte nedskrivningar 31.12.	213	213
Reverserte nedskrivningar 31.12.		0
Balanseført verdi 31.12.	725	0
Avskrivningar i året	433	433
Nedskrivningar i året	0	0
Økonomisk levetid (år)	3-5 år	

Konsern	Goodwill	Lisensar og varekontr.	Vassdragsrettar	Konsesjon	Sum
Kostpris 31.12.	31 988	20 870	9 885	50 974	113 717
Tilgang kjøpte immaterielle egedelar	11 519,21	1 216	0		12 735
Omklassifisering	-	0	0		0
Avgang selde immaterielle egedelar	-	0	0		0
Kostpris 31.12.	43 507	22 086	9 885	50 974	126 452
Akkumulerte avskrivningar 31.12.	31 496	13 903	87	50 974	96 460
Akkumulerte nedskrivningar 31.12.	631	213			844
Reverserte nedskrivningar 31.12.					0
Balanseført verdi 31.12.	11 380	7 971	9 797	0	29 147
Avskrivningar i året	872	4 375	51	0	5 297
Nedskrivningar i året	0	0	0	0	0
Økonomisk levetid (år)	5 - 10	3 - 5	Evig	20 år	

Goodwill

Goodwill har oppstått i samband med kjøp av verksemd. Avskrivning av goodwill skjer lineært over forventa økonomisk levetid.

Levetida for goodwill vedk. oppkjøp av Rud Elektro AS og UnikomTV AS, er vurdert til 10 år. Grunngeve med konsernet sine langsiktige satsingar både innanfor fiberutbygging og installasjonsverksemd. Vassdragsrettane er knytte til kraftverka i Tussa Energi AS.

Vassdragsrettar/konsesjonar

Vassdragsrettar/konsesjonar er knytte til kraftverka i Tussa Energi AS og Tussa sin del av konsesjonar i Mørenett. Tussa har ein kombinasjon av leigde og eigde vassdragsrettar knytt til selskapet sine 22 kraftverk. Målt i GWh eig Tussa 62,1 % av rettane og leiger resterande 37,9 %. Eigde vassdragsrettar er bokførte i rekneskapen til ein samla verdi på 4,9 mill. kr. Vassdragsrettane er vurderte som evigvarande og blir difor ikkje avskrivne. Dei leigde fallrettane fordeler seg på vassdraga Tussa (47 %), Gjerdsvika (87 %), Sørbrandal (86 %), Vedeld (100 %), Urke (100 %), Standal (100 %), Dalegjerdet (100 %), Viddal (100 %), Draura (100 %), Bruelva (100 %), Skår (100 %) og Tenneelva (100 %). Prosentsatsen viser kor stor del i GWh Tussa leiger i vassdraget. Leigde vassdragsrettar er vurderte som operasjonelle leigeavtalar.

NOTE 10. DOTTERSELSKAP, FELLESKONTROLLERT VERKSEMD OG TILKNYTTET SELSKAP

(Tal i 1000 kr)

Selskap	Tal aksjar	Kjøpt år	Forretnings- kontor	Eigardel	Røystedel
Tussa Energi AS	2 944 040	1996	Ørsta	100%	100%
Sunnmøre Energi AS	860	1995	Ørsta	100%	100%
Tussa IKT AS	150 000	2001	Ørsta	100%	100%
Tussa-24 AS	150 000	2001	Ørsta	100%	100%
Tussa Installasjon AS	640	2001	Ørsta	100%	100%
Ose & Aarseth AS	100	1996/2003	Ørsta	100%	100%
Rud Elektro AS	30	2012	Ørsta	100%	100%

Selskap	Eigenkap.	Resultat	Balanseført verdi TK	Balanseført verdi TI
	siste år 100%	siste år 100%		
Tussa Energi AS	400 051	36 163	303 631	
Sunnmøre Energi AS	139 479	11 234	202 000	
Tussa IKT AS	154 128	15 026	164 383	
Tussa-24 AS	26 023	3 116	22 313	
Tussa Installasjon AS	20 609	1 331	40 528	
Ose & Aarseth AS	113	0	100	
Rud Elektro AS	28	0		30

Felleskontrollert verksemd etter bruttometoden

Selskap	Mørenett AS
Forretningskontor	Herøy
Eigardel	46,34%
Røystedel	50%
Balanseført verdi i Tussa Kraft AS	147 673
Del salsinntekter	286 942
Del driftskostnader	222 501
Del finansposter	-14 783
Del ekstraordinære poster	-
Del skatt	11 194
Del resultat	38 464
Del anleggsmidler	1 046 587
Del omløpsmidlar	101 781
Del egenkapital	397 260
Del gjeld	751 108

Tilknyttet selskap etter egenkapitalmetoden

Selskap	ISTAD AS
Ervervsdato	03.09.2018
Kontor	Molde
Eigarandel	36%
Balanseført EK på kjøpstidspunktet	138 921

Kostpris	279 971
Meirverdi	141 049

Berekning av resultatdel i året

Del resultat i året	11 666
Avskrivning meirverdi i året	-6 922
Resultatdel i året	4 743

Berekning av balansert verdi pr. 31.12.

Inngående balanse 1.1.	282 880
Anskaffing i året	-
Resultatdel i året	4 743
Motteke utbyte	-7 813
Sal i året	-
Andre endringar	-
Utgående balanse 31.12.	279 810

Elsikkerhet Møre AS var dotterselskap av Mørenett AS, men i 2019 har Mørenett AS selt seg ned i selskapet, og per 31.12.2019 er selskapet bokført til kostmetoden. Bokført verdi per 31.12. er kr. 272 615,-

NOTE 11. ANDRE AKSJAR OG LANGSIKTIGE FORDRINGAR

(Tal i 1000 kr)

Selskap	Morselskap			Eigardel	Konsern	
	Balanse- verdi	Kostpris mor	Tal aksjar totalt		Balanse- verdi	Kostpris konsern
BKK Enotek AS	24 034	24 034	135 096	10,7 %	24 034	24 034
Dalsfjord bensin AS	0	0	10	2,6 %	0	0
Fefast AS	0	250	25	26,9 %	0	250
Fokab AS	0	0	250	3,7 %	13	25
Hareid	0	250	250	3,3 %	0	250
Fastlandssamband AS						
Moldekraft AS)**	20	20	19 744	24,2 %	20	20
Møre og Romsd.	0	750	7 500	1,7 %	0	750
Så Kornfond AS						
Nordenfjeldske	55	55	55	9,1 %	55	55
Energi AS						
Nordvest Forum AS	10	10	1	1,4 %	10	10
Ren AS	0	0	5	1,20%	5	5
Rovdefjordsambandet	0	250	50	5,4 %	0	250
AS						
Runde Miljøbygg AS	500	1 001	13 000	5,9 %	500	1 001
Smarthub AS)**	0	0	28 221	42,0 %	694	873
Sunnmøre Golf AS	0	200	40	0,9 %	0	200
Sunnmøre	0	0	30	14,6 %	7	30
kulturnæringshage						
AS						
Ørsta skisenter AS	0	0	2 550	13,8 %	0	510
Ålesund	102	102	100	1,2 %	102	102
Kunnskapspark AS						
Sum aksjar	24 720	26 922			25 439	28 365

)** Selskapa Moldekraft AS og Smarthub AS er vurdert til kostmetoden i både selskapsrekneskap og konsernrekneskap, basert på ei vurdering om at krava til å vere tilknytte selskap ikkje er oppfylt.

NOTE 12. FORDRINGAR OG GJELD

(Tal i 1000 kr)

Fordringar med forfall seinare enn eitt år	Morselskap		Konsern	
	2019	2018	2019	2018
Andre kortsiktige fordringar				
Andre langsiktige fordringar	437 488	424 488	17 172	35 616
Sum	437 488	583 488	17 172	21 053

Langsiktig gjeld med forfall seinare enn
5 år

Gjeld til kredittinstitusjonar				
Anna langsiktig gjeld	100 113	100 113	0	0
Sum	100 113	100 113	0	0

Garantiansvar		2019	2018
Garantiansvar		53 164	52 597
Pant i bankkonti			
Sum garantiansvar		53 164	58 038

Konsernet har ei samla garantiramme på 110 mill. kr. Effektive garantiar i konsernet utgjer 53,2 mill. kr pr. 31.12.2019, jf. ovanfor. Tussa Kraft AS og dotterselskap har dessutan i samband med etablering av fleirkontosystem stilt ein sjølvskuldnargaranti overfor Nordea på inntil 50 mill. kr som tryggleik for konsernet sine plikter overfor banken.

NOTE 13. GJELD

I samband med overtaking av verksemd og driftsmidlar innan konsernet er det inngått avtalar om ansvarleg lånekapital. Det er avtalt negativ pantsetjing. Låna er renteberande. Banken sitt krav til forholdstal (covenants) er følgjande: Eigenkapitalgrad pr. 31.12.2019: Minimum 25 % på konsolidert nivå for konsernet.

(Tal i 1000 kr)

	Pålydande	Forfall	Opsjon forlenging	Aktuell rente	Gjeld
Trekkfasilitet Tussa Kraft AS	200 000	08.05.2020		1 år Flytande	80 000
Lån Tussa Kraft AS	400 000	27.04.2023		Flytande	400 000
Lån Tussa Kraft AS	100 000	27.04.2021		1 år Flytande	100 000
Lån Tussa Kraft AS	245 000	31.07.2021		Flytande	245 000
Lån Tussa Energi AS, 20 mill. euro		26.04.2021		1 år Flytande	197 276
Kassakreditt tilknytt fleirkontosystemet:	100 000			Flytande	5 809
Sum ekstern gjeld					1 028 085

For lånet til Tussa Energi AS er det stilt sjølvskuldnarkausjon EUR 20 000 000,00 frå Tussa Kraft AS. Det er inngått avtale om garantiprovisjon mellom Tussa Kraft AS som garantist og Tussa Energi AS som lånetakar i samband med at Tussa Energi AS har teke opp eksternt lån.

Konserninternt lån:

Lån frå Sunnmøre Energi		100 000	3,00%	100 000
-------------------------	--	---------	-------	---------

Lånet frå Sunnmøre Energi er avdragsfritt til og med 31.12.2025. Deretter skal lånet tilbakebetalast med årlege avdrag à kr. 10 000 000.

For å minimere renteeksponering i gjeldsporteføljen nyttar Tussa rentebyteavtalar. Pr 31.12.2019 har vi følgjande avtalar:

	Beløp	Start	Forfall	Betalar	Mottek
Renteswap-avtale:	160 000	14.06.2018	14.06.2028	Fast 2,69 %	Flytande 3 md. NIBOR
Renteswap-avtale:	160 000	14.06.2018	16.06.2025	Fast 1,73 %	Flytande 3 md. NIBOR
Renteswap-avtale:	200 000	14.06.2018	14.06.2028	Fast 2,29 %	Flytande 3 md. NIBOR
Renteswap-avtale:	200 000	28.09.2018	28.09.2028	Fast 2,35 %	Flytande 3 md. NIBOR
Rente/valutaswap- avtale	10,000 €	15.11.2017	15.11.2027	Flyt. 3 md. EURIBOR	Flyt. 3 md. NIBOR

Urealisert tap knytt til renteswap-avtalar utgjer pr. 31.12.19 kr 20 991 668,-.

Urealisert tap knytt til rente/valutaswap-avtale utgjer pr. 31.12.19 kr 4 752 095,-.

NOTE 14. MELLOMVERANDE MED SELSKAP I SAME KONSERN

(Tal i 1000 kr)

Morselskap

Fordringar	2019	2018
Langsiktig fordring	430 000	417 000
Kundefordringar	553	437
Korts.fordring dotterselskap- konsernkonto	18 358	126 143
Andre fordringar	44 522	19 458
Sum	493 433	735 482

Gjeld

	2019	2018
Leverandørgjeld	201	29
Langsiktig gjeld m/forfall seinare enn 5 år	100 113	100 113
Korts.gjeld dotterselskap- konsernkonto	49 244	22 187
Annan kortsiktig gjeld	0	0
Sum	149 557	162 576

NOTE 15. BANKINNSKOT

(Tal i 1000 kr)

	Morselskap	Konsern
Bundne skattetreksmidlar utgjær:	794	6 765

Likviditeten i konsernet er organisert i ei konsernkontoordning. Dette inneber at dotterselskapa sine likvide midlar formelt sett er fordringar på morselskapet, og alle konsernselskapa er solidarisk ansvarlege for dei trekka konsernet har gjort.

NOTE 16. EIGENKAPITAL

(Tal i 1000 kr)

	Aksje- kapital	Overkurs	Annan innskt. EK	Fond f. vurd. -forskjellar	Annan opptent EK	Sum
Morselskap						
Eigenkapital 01.01.	30 320	242 724	119 282	2 919	279 332	674 578
Resultat i året				-3 070	46 358	43 288
Avsett utbyte					-41 962	-41 962
Eigenkapital 31.12.	30 320	242 724	119 282	-151	283 728	675 904
	Aksje- kapital	Overkurs	Annan innskt. EK	Fond f. vurd. -forskjellar	Annan opptent EK	Sum
Konsern						
Eigenkapital 01.01.	30 320	242 724	119 282	3 693	473 090	869 110
Omarbeiding pensjonsprinsipp MN					-103	-103
Andre endringar				-1 119	1 119	0
Resultat i året				-2 725	99 527	96 802
Avsett utbyte					0	0
Eigenkapital 31.12.	30 320	242 724	119 282	-151	573 633	965 810

NOTE 17. AKSJEKAPITAL OG AKSJONÆRINFORMASJON

Morselskap

Aksjekapitalen er sammansett av:	Tal	Pålydande	Balanseført
A-aksjar	962	10 000	9 620 000
B-aksjar	2 070	10 000	20 700 000
Sum	3 032		30 320 000

Tussa Kraft AS har 9 aksjonærer pr. 31.12.2019. B-aksjane kan berre eigast av norske kommunar og fylkeskommunar. Elles er aksjane i dei ulike klassane likestilte.

Aksjonærer pr. 31.12.2019	A-aksjar	B-aksjar	Sum	Eigardel	Røyster
Ørsta kommune	309	747	1 056	34,8 %	34,8 %
Herøy kommune	137	376	513	16,9 %	16,9 %
Volda kommune	0	484	484	16,0 %	16,0 %
Kommunal Landspensjonskasse	454	0	454	15,0 %	15,0 %
Hareid kommune	0	201	201	6,6 %	6,6 %
Vanylven kommune	21	176	197	6,5 %	6,5 %
Ulstein kommune	29	58	87	2,9 %	2,9 %
Sande kommune	0	28	28	0,9 %	0,9 %
Hornindal Kraftlag	12	0	12	0,4 %	0,4 %
Totalt tal aksjar	962	2 070	3 032	100,0 %	100,0 %

NOTE 18. RISIKOSTYRING

Marknadsrisiko

Hovudverksemda i konsernet som det er knytt spesiell marknadsrisiko til er kraftproduksjon og krafthandel. Marknaden har eit stort innslag av vasskraft, og tilgang på vatn kan variere mykje frå år til år. Dette gir seg utslag på både kraftprisar og produksjonsmengd, og kan få store utslag på resultatet. Konsernet har ein risikostrategi i høve til marknadssituasjonen med mål om å oppnå stabil inntening frå produksjonen sett i høve til selskapet sine risikorammer. Ved inngangen til kalenderåret skal mellom 25 % og 30 % av det komande året sin normalproduksjon vere prissikra. Sikringshorisonten er 1 år.

Tussa nyttar mellom anna terminkontraktar og andre finansielle instrument for å prissikre delar av inntektene. I denne samanhengen er det ikkje forskjell mellom fysiske og finansielle kontraktar som blir handla bilateralt, og finansielle kontraktar i terminmarknaden. Prisen vil hovudsakleg vere den styrande faktoren når ein vel handelsform. All finansiell krafthandel vert gjort på kontraktar som vert klarert, slik at ein kjøper seg fri for motpartsrisiko. Resultatet frå sikringsporteføljen i 2019 vart eit tap på 10,7 mill. kr.

Valutarisiko

Tussa er eksponert for valutarisiko fordi oppgjersvalutaen på reelle og finansielle kraftkontraktar handla mot NordPool Spot og Nasdaq OMX er i Euro. Tussa har ei samla valutasiskringsramme på 30 mill. euro. Av denne er det realisert ein valuta-renteswap-avtale på 10 mill. euro og eit valutalån på 20 mill. euro. Verdien av valuta-renteswap-avtalen var -4,8 mill. kr pr. 31.12.2019. Dette instrumentet vert ikkje sikringsbokført, men justert løpande til verkeleg verdi.

Resultatet frå valutasiskringsbokføringa i 2019 vart eit tap på 0,6 mill. kr. Realiserte tap eller gevinstar blir resultatført i leveringsperioden. Resultatet som følgje av verdiendringane på valutaterminar, og som ikkje er resultatført i 2019, er -0,3 mill. kr pr. 31.12.2019.

Renterisiko

Ettersom Tussa er eksponert for renteendringar gjennom dei låneavtalane som er inngått, er det vedteke ein finansstrategi der målsetjinga mellom anna er å redusere konsernet sin rentesensitivitet.

I Tussakonsernet sin balanse blir 46,34 % av Mørenett si gjeld konsolidert inn. Mørenett sikrar ikkje renta grunna at inntektsramma i stor grad er fastsett av ei flytande rente. Av den samla konsoliderte gjelda skal Tussa ha ei gjennomsnittleg rentebindingstid på 3-5 år og ein rentesikringsgrad på mellom 20 % og 50 %. Rentebytteavtalar kan nyttast for rentesikring. Pr. 31.12.2019 er både gjennomsnittleg rentebindingstid og rentesikringsgrad innanfor strategien sine rammer.

Kredittrisiko

Risiko for at motparten ikkje har økonomisk evne til å oppfylle pliktene sine er å sjå på som låg, og det har historisk vore lite tap på fordringar.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko oppstår dersom det ikkje er samsvar mellom kontantstraumane frå verksemda og finansielle forpliktingar. Kontantstrømmen frå krafthandel vil variere mellom anna i forhold til prisnivået i marknaden. Konsernet har ei kassakredittramme på 100 mill. kr, og sikrar gjennom denne nødvendig likviditet. Pr. 31.12.2019 var 5,8 mill. kr av kassakreditten nytta.

NOTE 19. MONOPOLVERKSEMD

(Tal i 1000 kr)

Nettinformasjon	Sentral- nett	Regional- nett	Distribusj.- nett	Sum nett- monopol
Driftsresultat	62	23 899	35 546	59 507
Meir(+)/mindre(-)inntekt:				
Faktisk inntekt	221	135 210	221 602	357 033
Tilbakeført meir-/mindreinntekt i året	0	0	0	0
Kostnader overliggjande nett	0	68 096	89 846	157 941
= Justert faktisk inntekt	221	67 115	134 359	199 092
Årets inntektsramme	599	63 389	138 707	202 695
Inntektsramme justert for AVS/AKG/KILE	220	68 563	131 164	199 948
Berekena meir-/mindreinntekt i året	0	-1 449	-1 995	-3 444
Inng. saldi ME/MI-inntekt inkl. rente pr. 01.01	18	6 142	6 559	12 718
Endringer i året inkl. renter	0	-1 349	720	-628
Akk. meir-/mindreinntekt inkl. renter 31.12	18	4 793	7 278	12 090
Totalt akk. inntekt inkl renter 31.12	18	4 793	7 278	12 090
Balanse				
Sum driftsmidler etter fordeling pr. 01.01	1 563	403 526	562 849	967 937
Sum driftsmidler etter fordeling pr. 31.12	1 513	407 616	596 246	1 005 375
Gjennomsnittlige driftsmidler	1 538	405 571	579 547	986 656
1 % påslag for netto arbeidskapital	15	4 056	5 795	9 867
Avkastningsgrunnlag	1 553	409 627	585 343	996 523
Avkastning	4,0 %	5,8 %	6,1 %	6,0 %
(driftsres.*100/avkastningsgrunnlag)				

NOTE 20. AVGIFTER OG ERSTATNINGAR

I konsernresultatet inngår årlege erstatningar med 8,2 mill. kr. Dette er ei årleg forplikting for konsernet, fastsett etter vedtak i skjønnsretten eller andre avtalar inngått i samband med kraftutbygging.

NOTE 21. UTBYTE

På grunn av svikt i kraftprisane, og den generelt usikre situasjonen rundt korona-pandemien i starten på 2020, tilrår styret at det ikkje vert utdelt utbytte for 2019.

NOTE 22. POSTAR SOM ER SAMANSLEGNE I REKNESKAPEN

(Tal i 1000 kr)

	Morselskap		Konsern	
	2019	2018	2019	2018
Finansinntekter				
Inntekt på investering i TS/FKV	23974	25450	4743	7183
Renteinntekt frå føretak i same konsern	15528	24536	0	0
Annan renteinntekt	228	6	3560	3460
Verdiendring marknadsb.oml.midlar	0	0	0	0
Gevinst i samband med fisjon/fusjon MN	0	0	0	0
Valutagevinst	0	0	12094	6467
Annan finansinntekt	6	2244	501	2504
Annan finansinntekt frå føretak i same konsern	44522	34533	0	0
Verdiauke rentesikringsavtalar	37214	21143	46773	29873
Sum finansinntekter	121474	107912	67672	49487
Finanskostnader	2019	2018	2019	2018
Verdireduksjon rentesikringsavtalar	37432	22222	45758	30728
Nedskrivning finansielle anleggsmidlar			179	700
Rentekostnader til føretak i same konsern	3733	3320		0
Annan rentekostnad	25499	30266	41804	40180
Verdiendring marknadsb.oml.midlar	0	0	0	0
Valutatap	0	0	10513	11887
Andre finanskostnader	91	322	650	426
Sum finanskostnader	66756	56131	98905	83922
Sum finanspostar	54718	51781	-31233	-34435

NOTE 23. TAP PÅ KRAV

Det er i året resultatført kr 2 120 201,- som endring avsetning til tap og tap på krav i konsernet.

NOTE 24. VARELAGER

(Tal i 1000 kr)

	Morselskap		Konsern	
	2019	2018	2019	2018
Driftsmateriell og innkjøpte handelsvarer	0	0	11150	10256
Av dette vurdert til kostpris	0	0	11150	10256
Av dette vurdert til verkeleg verdi	0	0	0	0

Lageret er vurdert til lågaste av kostpris og verkeleg verdi, tilordna etter FIFO-metoden.

NOTE 25. LANGSIKTIGE TILVERKNADSKONTRAKTAR

Anleggskontraktar er vurdert etter prinsippet for løpande avrekning. Fullføringsgraden er basert på forholdet mellom påløpne kontraktskostnader på balansedagen og estimerte totale kontraktskostnader.

Opptent, ikkje fakturert inntekt pr. 31.12.2019 på 4,7 mill. kr inngår i rekneskapslinja opptent, ikkje fakturert inntekt.

NOTE 26. NÆRSTÅANDE PARTAR

(Tal i 1000 kr)

Selskapet sine transaksjonar med nærstående partar:	2019	2018
a) Sal av varer og tenester		
Morselskap		
Leiande tilsette		
Konsernselskap	24 426	21 773
Mørenett AS	4 906	4 902
Sum sal av varer og tenester morselskap	29 332	26 675
b) Kjøp av varer og tenester		
Morselskap		
Leiande tilsette		
Konsernselskap	6 217	5 196
Mørenett AS	0	0
Sum kjøp av varer og tenester morselskap	6 217	5 196

NOTE 27. STORE ENKELTRANSAKSJONAR

Tussa Installasjon AS kjøpte i april 2019 100 % av aksjane i Kvalsvik Elektro Holding AS. Kjøpesummen var 12 mill. kr. I juli 2019 vart Tussa Installasjon AS og Kvalsvik Elektro Holding AS fusjonert.

I desember 2019 vedtok Moldekraft AS nedsetting av aksjekapitalen med tilbakebetaling til aksjonærar. For Tussa sin del gir dette ei tilbakebetaling på om lag 20 mill kr.

NOTE 28. HENDINGAR ETTER 31.12.2019

I mars 2020 nådde koronapandemien Noreg, og alvoret i pandemiutbrotet er no i ferd med å slå inn for fullt. Dei økonomiske konsekvensane av pandemien vil også nå Tussa. Vi har allereie sett store svingingar i rente- og valutamarknaden. Samstundes med pandemien er nokre store oljeprodusentar usamde om produksjonsreguleringar og pumpar opp olje i større mengder enn tidlegare. Det er også overflod med vatn i norske reservoar og i snølagera i fjellet. Alt dette vil slå hardt inn på forventningar til årsresultat for 2020 i Tussa, og det er grunn til å frykte at verknadene vil vare ved i fleire år.

Ei kalkyle over kva Tussa kan forvente av resultat i 2020, viser at det er sannsynleg at fleire av forretningsområda våre vil få langt lågare resultatskaping enn tidlegare forventa. Størst er forventa resultatnedgang for kraftproduksjon, der inntektene er sterkt prega av svært låge kraftprisar. I tillegg slår utviklinga i valutamarknaden hardt inn på finansresultatet vårt, og kalkylen viser at årsresultat 2020 kan verte svært svakt.

Når dei negative økonomiske verknadene av pandemien er passert, vert det forventa at dei framtidiretta og miljøvennlege produkta til Tussa kjem inn att på ei god retning og med god resultatskaping.

KONTANTSTRAUMANALYSE

(Tal i mill. kr)

	KONSERN		TUSSA KRAFT AS	
	2019	2018	2019	2018
Kontantstrøm fra driftsaktiviteter				
Resultat før skattekostnad	174,0	98,1	49,0	43,8
Skatt betalt i året	-35,0	-46,9	-0,1	0,0
Tap/gevinst ved sal av anleggsmidler	-1,6	-0,1	-2,9	0,0
Tap/gevinst ved sal av aksjar	0,0	-0,9	0,0	-0,9
Ordinære avskrivningar	128,7	120,3	0,5	0,5
Nedskrivning anleggsmidler	1,0	1,1	0,0	0,0
Urealisert verdiendring marknadsbaserte finansielle omløpsmidlar	-2,5	0,9	0,2	1,1
Resultatdel i tilknytte selskap	2,7	-6,6	3,1	-6,9
Endring i varelager	-0,9	0,1	0,0	0,0
Endring i kundefordringar	57,9	-11,6	-1,5	3,1
Endring i leverandørgjeld	4,1	28,4	0,3	-0,8
Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbet. i pensjonsordningar	-9,2	-4,0	0,3	-0,2
Effekt av valutakursendringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Postar klassifisert som investerings- eller finansieringsaktiviteter	0,0	0,0	0,0	0,0
Endring anna avsetning og avsetning for tap på kontraktar	0,0	0,0	0,0	0,0
Endring i andre tidsavgrensingspostar	-4,8	-12,2	-47,0	4,9
Netto kontantstrøm frå driftsaktiviteter	314,4	166,7	1,87	44,65
Kontantstrøm frå investeringsaktiviteter				
Innbetalningar ved sal av varige driftsmidler	3,0	0,2	2,9	0,0
Utbetalningar ved kjøp av varige driftsmidler	-204,7	-261,8	-0,1	-0,7
Innbetalningar ved sal av aksjar og partar i andre føretak	20,05	103,0	20,0	103,0
Utbetalningar ved kjøp av aksjar og partar i andre føretak	-12,0	-378,1	0,0	-378,1
Utbetalningar ved kjøp av andre investeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Konsernbidrag til dotter, brutto			0,0	-15,1
Innbetalningar ved sal av andre investeringar	1,3	0,0	0,0	0,0
Inn-/utbetaling av langsiktige lån til konsernselskap	0,0	0,0	-13,0	183,0
Netto kontantstrøm frå investeringsaktiviteter	-192,4	-536,8	9,88	-107,90
Kontantstrøm frå finansieringsaktiviteter				
Innbetalningar ved opptak av ny langsiktig gjeld	18,5	1000,8	0,0	709,2
Innbetalningar ved opptak av ny kortsiktig gjeld	0,0	0,0	0,0	0,0
Utbetalningar ved nedbetaling av langsiktig gjeld	-70,0	-600,0	-70,0	-600,0
Utbetalningar ved nedbetaling av kortsiktig gjeld	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto endring i kassakreditt	-37,0	42,8	97,8	-19,9
Innbetalningar av eigenkapital			0,0	0,0
Tilbakebetalingar av eigenkapital	0,0	0,0	0,0	0,0
Utbetalningar av utbyte	-39,5	-33,4	-39,5	-33,4
Innbetalningar av aksjonærbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0
Innbetalningar av konsernbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0
Utbetalningar av konsernbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto kontantstrøm frå finansieringsaktiviteter	-128,0	410,3	-11,7	55,9
Effekt av valutakursendringar på kontantar og bankinnskot				
Netto endring i kontantar og bankinnskot	-6,0	40,2	0,0	-7,3
Behaldning av kontantar og bankinnskot ved starten av året	77,7	37,5	1,2	8,5
Behaldning av kontantar og bankinnskot ved slutten av året	71,7	77,7	1,2	1,2

Til generalforsamlinga i Tussa Kraft AS

Melding frå uavhengig revisor

Fråsegn om revisjonen av årsrekneskapen

Konklusjon

Vi har revidert Tussa Kraft AS sin årsrekneskap som er samansett av:

- selskapsrekneskapen, som er samansett av balanse per 31. desember 2019, resultatrekneskap og kontantstraumoppstilling for rekneskapsåret avslutta per denne datoen og notar, medrekna eit samandrag av viktige rekneskapsprinsipp, og
- konsernrekneskapen, som er samansett av balanse per 31. desember 2019, resultatrekneskap og kontantstraumoppstilling for rekneskapsåret avslutta per denne datoen og notar, medrekna eit samandrag av viktige rekneskapsprinsipp.

Etter vår meining:

- er årsrekneskapen gitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir selskapsrekneskapen som følgjer med eit rettvisande bilete av den finansielle stillinga til Tussa Kraft AS per 31. desember 2019 og av selskapet sine resultat og kontantstraumar for rekneskapsåret som blei avslutta per denne datoen i samsvar med rekneskapslova sine reglar og god rekneskapsskikk i Noreg.
- gir konsernrekneskapen som følgjer med eit rettvisande bilete av den finansielle stillinga til konsernet Tussa Kraft AS per 31. desember 2019 og av konsernet sine resultat og kontantstraumar for rekneskapsåret som blei avslutta per denne datoen i samsvar med rekneskapslova sine reglar og god rekneskapsskikk i Noreg.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, medrekna dei internasjonale revisjonsstandardane International Standards on Auditing (ISA-ane). Våre oppgåver og plikter etter desse standardane er beskrivne i *Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det er krav om i lov og forskrift, og har oppfylt dei andre etiske pliktene våre i samsvar med desse krava. Etter vår oppfatning er innhenta revisjonsbevis tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår.

Ytterlegare informasjon

Leiinga er ansvarleg for ytterlegare informasjon. Ytterlegare informasjon omfattar informasjon i årsrapporten bortsett frå årsrekneskapen og den tilhøyrande revisjonsmeldinga.

Vår fråsegn om revisjonen av årsrekneskapen dekkjer ikkje ytterlegare informasjon, og vi attesterer ikkje den ytterlegare informasjonen.

I samband med revisjonen av årsrekneskapen er det oppgåva vår å lese den ytterlegare informasjonen for å vurdere om det er vesentleg inkonsistens mellom han og årsrekneskapen eller kunnskap vi har opparbeidd under revisjonen, eller om han tilsynelatande inneheld vesentleg feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den ytterlegare informasjonen inneheld vesentleg feilinformasjon er vi pålagde å rapportere det. Vi har ikkje noko å rapportere i så måte.

Styret og dagleg leiar sitt ansvar for årsrekneskapen

Styret og dagleg leiar (leiinga) er ansvarlege for å utarbeide årsrekneskapen i samsvar med lov og forskrifter, og for at han gir eit rettvisebilete i samsvar med rekneskapslova sine reglar og god rekneskapskikk i Noreg. Leiinga er også ansvarleg for naudsynt intern kontroll for å kunne utarbeide ein årsrekneskap som ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta.

Ved utarbeidinga av årsrekneskapen er leiinga ansvarleg for å ta standpunkt til selskapet og konsernet si evne til å halde fram med drifta, og opplyse om tilhøve av betydning for dette. Føresetnaden om at drifta kan halde fram, skal leggjast til grunn for årsrekneskapen så lenge det ikkje er sannsynleg at verksemda vil bli avvikla.

Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen

Målet med revisjonen er å oppnå tryggande sikkerheit for at årsrekneskapen totalt sett ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta, og å gi ei revisjonsmelding som inneheld konklusjonen vår. Tryggande sikkerheit er ein høg grad av tryggleik, men ingen garanti for at ein revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, og ISA-ane, alltid vil avdekke vesentleg feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Feilinformasjon blir vurdert som vesentleg dersom han, åleine eller samla, innanfor rimelege grenser kan forventast å påverke økonomiske avgjerder som brukarane tar basert på årsrekneskapen.

For beskriving av revisor sine oppgåver og plikter visar vi til <https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Utsegn om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsmeldinga

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er beskriven ovanfor, meiner vi at opplysningane i årsmeldinga om årsrekneskapen, føresetnaden om at drifta skal halde fram og framlegget til resultatdisponering er konsistente med årsrekneskapen og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er beskriven ovanfor, og kontrollhandlingar vi har funne nødvendige etter internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikkje er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», meiner vi at leiinga har oppfylt plikta si til å sørge for ordentleg og oversiktleg

registrering og dokumentasjon av selskapet sine rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Noreg.

Ålesund, 1. april 2020

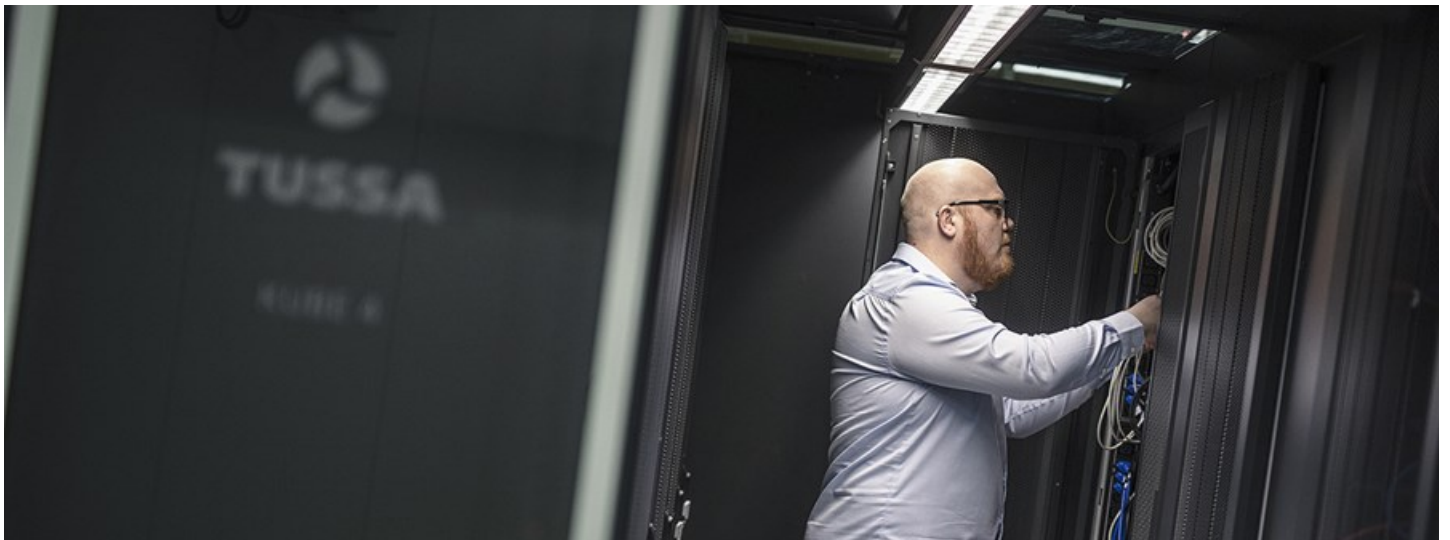
PricewaterhouseCoopers AS

Nils-Kristian Synes
Nils-Kristian Synes
Statsautorisert revisor

SAMFUNNSREKNESKAP

(Tal i mill. kr)

Verdiskaping i perioden	2019	2018	2017
Driftsinntekter	1 134,2	1 048,2	811,7
Meirverdiavgift	66,9	55,7	62,0
Forbruksavgift	107,3	111,5	103,5
Vareforbruk/driftskostnader	610,5	581,6	341,1
Brutto verdiskaping	697,9	633,9	636,1
Kapitalslit	129,7	121,5	121,5
Netto verdiskaping	568,2	512,4	514,6
Finansinntekter	67,7	49,7	26,7
Verdiar til fordeling	635,9	562,1	541,3
Fordeling av verdiskaping			
Tilsette			
Brutto løn og sosiale kostnader	188,8	191,6	197,3
Skatt frå dei tilsette	55,9	54,2	-53,2
Arbeidsgjevaravgift	28,2	28,0	-26,7
Sum tilsette	272,9	273,9	117,4
Långjevarar			
Rente til långjevarar	41,9	41,7	44,2
Andre finanskostnader	0,6	0,4	0,2
Sum långjevarar	42,6	42,2	44,4
Stat og kommune			
Inntekts- og formuesskatt	31,2	19,0	1,1
Naturressurskatt	5,2	5,2	5,3
Grunnrenteskatt	40,8	17,6	24,9
Skatt frå dei tilsette	55,9	54,2	53,2
Meirverdiavgift	66,9	55,7	62,0
Arbeidsgjevaravgift	28,2	28,0	26,7
Forbruksavgift	107,3	111,5	103,5
Konsesjonsavgift	3,6	3,4	3,2
Konsesjonskraft	10,7	7,3	5,7
Sum stat og kommune	181,6	137,5	285,6
Eigarar			
Utbyte frå selskapet	0,0	39,5	33,4
Sum eigarar	0,0	39,5	33,4
Selskapet			
Tilbakehalden verdiskaping	96,8	16,7	23,5
Fordelte verdiar	539,1	545,4	517,8

VERDI AV KONSERNET

Verkeleg økonomisk verdi av eit objekt kjenner ein ikkje før eit konkret tilbod er til stades eller ein handel er gjennomført. Slik handel eller tilbod ligg ikkje føre, og det er heller ikkje gjort verdivurdering av utanforståande på oppdrag frå konsernet seinaste året. Vi er heller ikkje kjent med eventuelle verdivurderingar som andre har laga.

Det er over 5 år sidan KLP erverva i underkant av 15 % av aksjane i Tussa Kraft AS. Ervervet indikerte då ein verdi for heile konsernet på rundt 2 milliard kr. Det er lenge sidan, og det er store endringar i fleire av føresetnadene som då var grunnlaget til verdifastsetjinga for ervervet. Vi ser det difor slik at KLP-ervervet ikkje lenger har validitet som referanse.

Nøkkeltalsopplysningar pr. 31.12.2019

Bokført eigenkapital for konsernet	966 mill. kr
------------------------------------	--------------

Kraftproduksjon

Bokført verdi kraftanlegg	725 mill. kr
Normal årsproduksjon	698 GWh
Produksjon som er skattepliktig for grunnrente	60%
Produksjon som kjem frå kraftverk med magasin	85%
Normalårsproduksjon som kjem frå magasin	43%
Samla meirverdi i høve middelspot i NO3 på samla produksjonsforvaltning	2,2 øre/kWh

Nett

Bokført nettkapital (Tussa sin del av Mørenett AS)	997 mill. kr
Mørenett AS sin DEA-score (NVE-effektivitet)	104%

Breiband

Bokførte anlegg breibandsdistribusjon	295 mill. kr
Tal kundar	13 784
Teknologi	82 % fiber, 16 % ADSL, 2 % radio
Marknad	93 % til personmarknaden og 7 % til bedriftsmarknaden
EBITDA (breiband 2019)	60,3 mill. kr.

Kraftomsetning

Tal kundar	22 600
------------	--------

STATUS FOR EIGARSTYRING OG SELSKAPSLEIING

Prinsippa for eigarstyring og selskapsleiing regulerer rolledelinga mellom eigar, styret og leiinga utover det som er gitt av føringar i aksjelova. I utarbeidinga av dette dokumentet er det lagt til grunn den norske tilrådinga om eigarstyring og selskapsleiing (corporate governance) av 17. oktober 2018 så langt som det er relevant og passar med Tussakonsernet sin organisasjon.

På dei områda tilrådinga ikkje er følgt blir avvikla forklart. Hovudårsakene til avvik er at Tussa Kraft AS (Tussa) ikkje har børsnoterte aksjar eller obligasjonar, at selskapet har ein avgrensa aksjonærkrins og at eigarskap til vassfall er lovregulert. I det etterfølgjande er det laga eit oppsett som omtalar situasjonen i Tussakonsernet. Omtalen følgjer kapittelinnføringa i den norske tilrådinga for eigarstyring og selskapsleiing.

Verksemd

Tussa si verksemd er nedfelt i vedtekter og i den overordna strategien for konsernet og er vidare utdjupa i dotterselskapa sine vedtekter og selskapsplanar. Kvart år blir det utarbeidd ein årsplan for arbeidet i styret, der styret sitt strategiske ansvar er vektlagt.

Samfunnsansvar

Tussa skal skape resultat der etikk, menneske og miljø er klare rammer for aktiviteten. Resultata som blir skapt skal fordelast i samsvar med lov, etter rettferdige prinsipp mellom interessentane og på tiltak som er forsterkande for selskapet i framtida.

Tussa driv eit systematisk HMS-arbeid med opplæring og oppfølging for å minimere sjukefråvær og skadar. Dei interne regelverka og vala våre er nøytrale når det gjeld kjønn og etnisk bakgrunn.

For å byggje ut energiressursar og linjer krevst det mange offentlege løyve. Til løyva er det vanlegvis gitt vilkår. Vi har ikkje siste året fått pålegg frå styresmaktene knytt til brot på løyva våre.

Selskapskapital og utbyte

Bokført eigenkapitalprosent var på 31,6 % ved utgangen av 2019. Selskapet har også verdiar som ikkje kjem til uttrykk i rekneskapsbalansen noko som svært truleg medfører at den verkeleg eigenkapitalprosenten er høgare enn det årsrekneskapan syner. Bokført eigenkapital er litt under snittet for energiselskap det er naturleg å samanlikne seg med.

Utbyttepolitikken er omtala i styret si årsmelding.

Tussa Kraft AS har ein avgrensa aksjonærkrins og det er ikkje aktuell politikk å delegere fullmakt til styret for å gjennomføre kapitalutvidingar eller til å dele ut utbyte.

Likehandsaming av aksjonærar og transaksjonar med nærstående

Det har ikkje vore transaksjonar med nærstående i 2019.

Omsetjelege aksjar

Tussa Kraft AS har to aksjeklasser. Grunnen til det er omsynet til industrikonsesjonslova sine vilkår for evigvarande konsesjonar som krev minst 2/3 offentleg eigarskap. Av den grunn er det vedtektsfesta at det berre er kommunar og fylkeskommunar som kan eige aksjeklassa med 2/3 av aksjane. Dei resterande aksjane er det ikkje sett eigarskapsvilkår til og elles er klassane likestilte.

Tussa Kraft AS er ikkje børsnotert og aksjonærkrinsen er avgrensa. I tillegg er det berre det offentlege som kan eige 2/3 av aksjane. Vedtektene har ikkje vilkår om forkjøpsrett ved omsetjing av aksjar. Eventuell overdraging av aksjar er på vilkår av at styret har godkjent overdraginga.

Generalforsamling

Ordinær generalforsamling skal heldast innan utgangen av april og blir kalla inn med to veker varsel for ordinære saker. For vedtektsendringssaker er fristen 2 månader for å sikre ei god sakshandsaming hos eigarane. Med innkallinga følgjer i hovudsak saksframstillinga som er lagt fram for styret og fullmaktsskjema. Vidare følgjer valnemnda sitt framlegg til styremedlemer. I samband med at valnemnda startar sitt arbeid blir alle aksjonærane orientert gjennom brev 2 månader før generalforsamlinga.

Det er ikkje påmeldingsfrist for å møte i generalforsamlinga. Dei som møter ved opninga har rett til å delta i generalforsamlinga si handsaming, og aksjonærer kan gi fullmakt til å la seg representere.

Med ein avgrensa aksjonærkrins og god deltaking på tidlegare generalforsamlingar, er det ikkje lagt opp til røysting med elektronisk kommunikasjon.

Styret, valnemnd og revisjon er representert i samsvar med aksjelova sine reglar og vanlegvis er det representantar frå alle desse organa i den ordinære generalforsamlinga.

Møteleiar blir valt av generalforsamlinga og vil då vere så uavhengig som generalforsamlinga ønskjer det.

Valnemnd

Valnemnda er valt av generalforsamlinga og er vedtektsfesta. I valnemnda er det ikkje representantar for styret eller leiinga. I tillegg til styrekandidatar kjem valnemnda med framlegg til godtgjering av styremedlemer. Valnemnda sitt arbeid er regulert i eigen instruks som mellom anna skal sikre at aksjonærane blir informert om valprosessen.

Styret, samansetjing og frie stilling

Styret i Tussa Kraft AS har 11 medlemer, 7 er valt av aksjonærane og 4 er valt mellom tilsette. I samsvar med aksjonæravtale mellom alle aksjonærane skal det fokuserast på å setje saman eit styre som skal ivareta aksjonærfellesskapen sine interesser og selskapet sitt behov for kompetanse, kapasitet og mangfald.

Aksjonæravtalen sikrar også at mindre aksjonærer åleine eller gjennom samarbeid med andre har rett til å nominere styremedlemer.

Det er inngått avtale med dei tilsette sine organisasjonar om ikkje å opprette bedriftsforsamling. I samsvar med dette har tilsette fått ein ekstra styremedlem, og styret vel styreleiar.

Ingen av styret sine medlemer har personlege interesser knytt til forretningar med Tussa.

Ingen av aksjonærvalde styremedlemer utfører andre oppgåver for Tussa.

Den daglege leiinga er ikkje medlem i styret.

Styret sitt arbeid

Kvart år blir det utarbeidd ein årsplan for arbeidet i styret, der styret sitt strategiske ansvar er vektlagt. Styret har

nedsett eit kompensasjonsutval på 3 medlemmer som skal kome med innstilling til styret på godtgjering til konsernsjefen og retningslinjer for leiande tilsette si løn.

Det er ikkje oppretta revisjonsutval i konsernet. Rolla som eit eventuelt revisjonsutval skulle følge, er ivareteke av styret.

Dersom styremedlemer har personlege interesser i avtalar som blir inngått med selskapet, skal dei informere om det og dei vil bli inhabile ved handsaming av slike saker i samsvar med styreinstruks. Ingen slike saker har vore handsama siste året.

Risikostyring og intern kontroll

Overordna planar og strategiar blir revidert årleg i styret. Rapportar om den økonomiske utviklinga blir lagt fram for styret systematisk gjennom året. I tillegg til den finansielle rapporteringa blir det lagt fram rapportar om HMS-tilstanden, her under ein eigen årsrapport for HMS-området. I samsvar med krav som Tussa er underlagt som energiverk er det gjennomført risiko- og sårbarheitsvurderingar.

Godtgjering til styret

Styremedlemer er honorert med eit fast årleg beløp som blir fastsett på generalforsamlinga i april etter tilråding frå valnemnda og gjeld fram til neste ordinære generalforsamling.

Godtgjering til leiande tilsette

Konsernsjefen har fastløn og har ikkje bonusavtale.

Styret fastset konsernsjefen si løn og retningslinjer for leiande tilsette si løn etter tilråding frå kompensasjonsutvalet.

Det blir orientert om konsernsjefen og andre direktørar si avlønning i samsvar med krav i lovverket. Då det ikkje er avtalt resultatavhengig honorar, løn eller bonus verken for styret, konsernsjefen eller andre leiande tilsette, er det ikkje lagt fram eiga sak for generalforsamlinga om avlønning.

Informasjon og kommunikasjon

Tussa rapporterer til aksjonæranne, långjevar og pressa tertialvis om utviklinga i konsernet. I tillegg til dei formelle møteplassane med aksjonæranne (generalforsamling) blir det halde systematiske orienteringsmøte for aksjonæranne både i fellesskap og einskildvis.

Overtaking

Dette punktet er ikkje relevant for Tussa.

Revisor

Tussa brukar PWC som revisor i morselskapet og i alle heileigde dotterselskap. Revisor legg plan for revisjonshandlingar og deltek i styret sitt arbeid etter behov. Revisor deltek på eit styremøte i året i samband med avslutting av årsrekneskapen. I hovudsak utfører revisor lovpålagte oppgåver. Det er altså berre i mindre grad at han utfører konsulentoppdrag. Revisor sitt honorar fordelt på lovpålagte oppgåver og konsulentoppdrag er presentert i note til rekneskapen.

TUSSA KRAFT AS

Tussa Kraft AS er morselskapet i Tussakonsernet, og yter tenester innan økonomi, finans, innkjøp, personal og kommunikasjon til dotterselskapa. Tussa Kraft AS har hovudkontor i Hovdebygda i Ørsta kommune.

Visjon

Tussa – med kraft til å skape miljøvennlege og framtidretta løysingar.

Forretningsside

Tussa skal eige og drive forretningsverksemdar med kjernekompetanse og infrastruktur innanfor energiforsyning og digital kommunikasjon.

	Tal fast tilsette	Kvinner	Menn	Del kvinner	Gj.snittsalder
Tussa Kraft AS	22	18	4	81,80%	50,1
Tussa Energi AS	21	1	20	4,80%	54,7

Tussa IKT AS	59	5	54	8,50%	43,6
Tussa-24 AS	15	13	2	86,70%	48,8
Tussa Installasjon AS	76	2	74	2,60%	41,4
Totalt	193	39	154	20,20%	45,3

NOKRE HENDINGAR I 2019

- Vi markerte at det er 70 år sidan Tussa vart skipa. Gjennom året inviterte vi til ei rekkje små og store jubileumsmarkeringar, for kundane våre, samarbeidspartnarar og lokalmiljøet. Det største arrangementet var folkefesten i Ørstahallen i oktober, som vart ein stor suksess med nærare 2000 besøkjande
- Vi hadde høg trivsel blant medarbeidarane. I den årlege trivselsmålinga fekk vi 67,4 poeng av 100 moglege
- Fire medarbeidarar fekk gullklokker etter å ha jobba 25 år i konsernet
- Vi bidrog med økonomisk støtte til over 200 ulike lag og organisasjonar som i hovudsak har aktivitet retta mot barn og ungdom på søre Sunnmøre og Hornindal

TUSSA ENERGI AS OG SUNNMØRE ENERGI AS

Tussa Energi AS eig og driv 20 kraftverk og driv 2 kraftverk for Sunnmøre Energi AS, eit anna dotterselskap i Tussakonsernet. Kraftverka har ein samla gjennomsnittleg produksjonskapasitet på om lag 697 GWh i året. I tillegg til vasskraftproduksjon har Tussa Energi AS eit biobrenselanlegg. Selskapet er aktør på den nordiske kraftbørsen NordPool spot, og handlar også på terminmarknaden Nasdaq OMX. Tussa Energi AS har forretningskontor i Ørsta kommune.

Utvikling i 2019

Tussa Energi AS har dei siste åra hatt høg oppetid og lite driftsavbrot som følgje av feil i eigne anlegg. I all hovudsak gjeld dette også for 2019.

Tussa Energi AS og Sunnmøre Energi AS produserte 638 GWh elektrisk kraft i 2019. Til samanlikning vart det produsert 594 GWh i 2018. I 2019 var gjennomsnittleg spotpris i området vårt 38,0 øre/kWh mot 42,3 øre/kWh i 2018.

Året starta med magasinufylling på om lag 107 prosent av normalfylling. Årsaka til dette var mykje nedbør hausten 2018 og høg magasinstand etter revisjonsstansen i Tussa kraftverk. Den store haustnedbøren i 2019 gjorde at vi enda på 113 prosent av normalfylling ved årsslutt.

Tussa Energi AS			
Rekneskapstal (mill. kr)	2019	2018	2017
Driftsinntekter	305,3	420,6	285,2
Driftskostnader	205,6	363,3	213,9
Driftsresultat	99,8	57,3	71,3
Netto finans	-3,1	-19,7	-27,3
Resultat før skatt	96,7	37,6	44

Sunnmøre Energi AS			
Rekneskapstal (mill. kr)	2019	2018	2017
Driftsinntekter	20	20,5	15,3
Driftskostnader	8,9	7,8	8,8
Driftsresultat	11,1	12,7	6,5
Netto finans	3,3	3,1	3
Resultat før skatt	14,4	15,7	9,5

Bygging av Osdal kraftverk (15,7 GWh) starta opp sommaren 2019 og er planlagt klar for idriftsetjing i desember 2020.

Det har vore arbeid med planar for rehabilitering og oppgradering av Vartdal- og Bjørdal kraftverk. I 2018 fekk vi konsesjon på oppgradering av Vartdal kraftverk. Vedtak om utbygging er ikkje gjort enno. Bjørdal kraftverk er til konsesjonshandsaming.

Krafthandel og produksjonsstyring

Tussa Energi AS er aktør på den nordiske kraftbørsen Nasdaq OMX. Handel på kraftbørsen blir gjort for å sikre prisen på produksjonen framover i tid, i tillegg til krafthandel innafor definerte risikorammer. Vi styrte og forvalta eigen kraftproduksjon på 638 GWh i 2019. I tillegg vart det kjøpt 65,6 GWh frå lokale private småkraftverk.

Tussa Energi AS har også ansvaret for meirverdiar som blir skapt gjennom sal av fornybar energi, og denne handelen gav eit positivt resultat i 2019. Frå kraftverk som har rett til elsertifikat har vi fått sertifikat tilsvarande 103,2 GWh inn på konto. Trading har gitt eit bruttoresultat på -0,4 mill. kr i 2019. Prissikringa av kraftproduksjonen har samla gitt eit negativt resultatbidrag på 2,2 øre/kWh om ein reknar mot all produsert kraftmengd. Samla oppnådd pris for den produserte krafta, utan elsertifikat og andre grønne tillegg, vart 37,7 øre/kWh i 2019.

Kraftverk	Normalproduksjon	Produksjon i 2019		Produksjon i 2018	
	GWh	GWh	% av normal	GWh	% av normal
Tussa	280	271,2	97%	210,1	79%
Åmela	136,2	114,9	84%	130,5	96%
Sørbrandal	42,6	38,6	90%	43,7	103%
Bjørdal	30,5	30,1	99%	29,2	96%
Dale	23,2	21	90%	23,3	101%
Urke	21,4	20,3	95%	19,9	93%
Trandal	20,9	20,7	99%	20,5	98%
Standal	16,4	14,3	87%	13,5	82%
Kopa	16,1	15,1	94%	15,7	98%
Vedeld	14,8	13,1	88%	12,9	87%
Viddal	14,5	12,8	88%	13,6	94%
Gjerdsvika	14,3	11,5	80%	14,6	102%
Vatne	14	13,1	94%	12,5	89%
Kolfossen	12,7	11,5	90%	11,6	91%
Tenneelva	10,3	6,9	67%		
Draura	6,2	5,7	93%	6,1	99%
Ulsteindalen	4,9	4	81%	3,7	74%
Skår	4,8	3,9	81%	3,5	74%
Dalegjerdet	4,3	3,7	85%	3,6	84%
Vartdal	3,6	3,6	100%	3,5	95%
Bruelva	3,2	2,1	65%	2,1	67%
Neset	2,2		0%		0%
Sum vasskraftverk	697,1	638	92	594,1	87%

Rammevilkår fornybar energi

Elektrisitet som energiberar er sentral i framtida sitt energisystem, og vasskraft som energikjelde er framleis den mest konkurransedyktige i alle fall i Noreg. Tussa med sine vasskraftverk er godt posisjonert for denne framtida.

Strategi og framtidsutsikter

Det har vore gode stimulansar til å investere i ny produksjon dei seinaste åra, og det har medført at det for tida er eit nasjonalt og nordisk kraftoverskot. Det vil kome godt med i ei framtid der stadig meir skal elektrifiserast og energiproduksjon basert på fossile kjelder skal fasast ut. For å balansere dette kraftoverskotet og variasjonar i vêravhengig kraftproduksjon, er det avgjerande viktig at det er gode kraftutvekslingssamband mot andre land for å halde ei stabil kraftprisutvikling. Fleire utvekslingssamband vert sett i drift etter 2020, og det er forventa at det vil gi meir stabilitet i kraftprisane. Samstundes vil meir uregulert kraft verte utbygd noko som vil auke variasjonane i kraftpris. Nettoeffekten vil truleg vere større variasjonar, men vonleg om eit høgare gjennomsnittsnivå enn som kan observerast i marknaden for tida.

Med overoppfylling av den svensk-norske elsertifikatmarknaden, er det venta at sertifikatprisane blir låge.

Med dei investeringsvilkåra som er no, vil Tussa realisere fleire mindre utbyggingar og rehabiliteringar dei komande åra.

Kraftprisen dei komande åra

Kraftprisen har svinga mykje dei siste åra, og det må forventast svingingar dei komande åra også, men då kanskje meir i korte periodar når det er stor produksjon av uregulert kraft frå vind- og elvekraftverk. Sjølv om det er usikkert kva prisen vil bli i framtida, er den beste referansen den transparente marknadsplassen til Nasdaq OMX. Ultimo mars 2020 var prisutsiktene for 2021 til 2025 mellom 24 og 32 øre/kWh. Dette er ein prisnedgang på om lag 8 øre/kWh for 2021 og ein uendra pris for 2025 frå same tid i fjor.

Usikkerheit om konsekvensane av koronapandemien gjer at det er stor risiko knytt til omsetning og resultat for 2020.

NOKRE HENDINGAR I 2019

- Tenneelva småkraftverk i Vanylven kommune vart sett i drift i byrjinga av året, og i august inviterte vi til open dag ved kraftverket
- I august starta vi å byggje Osdalen kraftverk i Volda kommune
- Vi arrangerte småkraftseminar i samarbeid med Fjord Energi. Over 50 deltakarar frå private småkraftverk deltok på seminaret
- Ved årets effektivitetsmåling av kraftproduksjonen, basert på 2018-tal, plasserte Tussa seg på gjennomsnittet av norske kraftprodusentar

TUSSA INSTALLASJON AS

Tussa Installasjon AS er ein elektroentreprenør som leverer tenester innan dei aller fleste elektrotekniske fagområda som t.d. sterkstraum, svakstraum, automasjon, tele og data. Det vert levert tenester både til private og til industri/næring. Tussa Installasjon AS har hovudkontor i Ørsta og avdeling i Ulsteinvik og Fosnavåg.

Utvikling i 2019

Forretningsområdet hadde eit driftsresultat på 2,2 mill. kr i 2019. Driftsresultatet vart forbetra frå 2018 til 2019 med 3,8 mill. kr. Dette trass i at selskapet hadde ein dårleg start på fyrste kvartal. Utover året har det likevel vore god ordreinngang og tilgang på arbeid. Marknaden er framleis prega av hard konkurranse, men det er høg aktivitet i selskapet og utsiktene i 2020 er difor gode.

Rekneskapstal (mill. kr)	2019	2018	2017
Driftsinntekter	112,4	103,2	116,1
Driftskostnader	110,3	104,9	114,0
Driftsresultat	2,2	-1,7	2,1
Netto finans	0,3	0,1	0,1
Resultat før skatt	1,9	-1,6	2,2

Strategi og framtidsutsikter

Tussa Installasjon AS er den største og mest komplette elektroentreprenøren i distriktet, godt etablert i marknaden med ei over 60 år lang historie. Ved å levere rett kvalitet til rett tid og til konkurransedyktig pris skal vi vere det føretrekte valet når marknaden skal velje elektroentreprenør. Vi skal vere kjent for eit godt fag- og arbeidsmiljø, og vere den mest attraktive arbeidsplassen for elektrofagfolk i distriktet.

For Tussa Installasjon AS har ordreinngangen i 2019 vore noko låg på større prosjekt. Året 2020 vil vere prega av større næringsprosjekt, men også god aktivitet på servicemarknaden. Koronapandemien som har råka Noreg har ført til store utfordringar for næringslivet. Sjølv om det er relativt god etterspurnad etter installasjonstenester, er det stor risiko knytt til omsetning og resultat for 2020.

NOKRE AV DEI STØRSTE LEVERANSANE I 2019

- Levert komplett installasjon til alle flåteleveransane til Ulstein Betong på Haddal
- Levert komplett installasjon på anlegget Villa Smolt
- Levert komplett installasjon på Brua-prosjektet i Fosnavåg
- Levert installasjon til Miljøgata på Hareid
- Levert komplett installasjon på studenthyblane til Veidekke Entreprenør AS i Volda
- Levert gatelys-installasjon på Hareid
- Levert komplett installasjon til Enlehagen i Volda

TUSSA IKT AS

Tussa IKT AS produserer og sel kommunikasjonstenester og IT-tenester. Tussa IKT AS sitt breibandsnett dekkjer heile søre Sunnmøre, og selskapet har ei offensiv fibersatsing mot hushaldningar og bedriftsmarknaden. Parallelt med dette blir det satsa sterkt på IT-tenester til næringslivet, primært i Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane, men også til andre delar av landet. Tussa IKT AS har hovudkontor i Hovdebygda i Ørsta og avdeling i Ålesund.

Utvikling i 2019

Det siste året hatt god vekst innanfor kommunikasjonstenestene. Kundetilgangen har vore god og vi fekk ein ekstern omsetningsvekst på 6,9 % i 2019. Størst auke har vi hatt innanfor internett-tenester og TV-tenester til hushaldningane.

Innanfor IT-tenester har vi hatt ei sterk utvikling i 2019 og oppnådde ein ekstern omsetningsvekst på 12,7 %. Den største veksten opplevde vi innanfor IT driftstenester og konsulenttenester.

I 2019 leverte vi eit driftsresultat på 26,2 mill. kr, noko som er betre enn forventa. Resultat etter skatt er på 15,0 mill. kr.

Rekneskapstal (mill. kr)	2019	2018	2017
Driftsinntekter	198,2	181,5	168,6
Driftskostnader	172,0	164,0	156,5
Driftsresultat	26,2	17,5	12,1
Netto finans	-6,9	-8,9	-8,0
Resultat før skatt	19,3	8,6	4,1

Strategi og framtidsutsikter

Tussa IKT AS skal dekkje kundane sine behov for framtidretta, profesjonelle, miljøvennlige og trygge IKT-tenester heile døgnet. Tussa IKT AS skal vere kunden sitt førsteval av IKT-tenester i Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane.

Koronapandemien har ført til store utfordringar for næringslivet. Kommunikasjons- og IT-tenester er viktig for både private og bedrifter, men det er likevel stor risiko knytt til omsetning og resultat for 2020.

Breiband og fiber

Gode kommunikasjonsløysingar er svært viktig for både for hushald og bedrifter. Tussa IKT AS byggjer ut eit framtidretta fibernett på søre Sunnmøre, der vi fører fiber heilt fram til den enkelte kunde, og

tilbyr internett, TV-tenester og telefoni.

Vi er fornøgde med utviklinga i 2019, og i løpet av året leverte vi fiberaksess til 1 325 nye hushaldningskundar. Ved årsskiftet hadde vi ein ordrerreserve på om lag 1250 kundar, og dette gir eit godt utgangspunkt for å levere fiberaksess til mange nye kundar også i 2020. Etterspurnaden frå bedriftene når det gjeld fiber er veksande, og vi har i løpet av året levert fiber til 101 bedrifter.

IT-drift og konsulent

Stadig fleire bedrifter vel å setje ut heile eller delar av IT-drifta si på grunn av høgare krav til oppetid, spesialkompetanse og sikkerheit for å drifte datautstyr. Tussa IKT AS har som mål å vere ein leiande leverandør av IT-tenester, og vi har hatt ein vekst innanfor dette forretningsområdet på 7,3 mill. kr i 2019. Vi har planar om å vekse vidare innanfor hybride skytenester i 2020, og datasenteret vårt har god kapasitet til å ta imot nye kundar i åra som kjem.

Konsulentane i Tussa IKT AS har solid erfaring, og spisskompetansen deira blir nytta til å etablere gode løysingar for kundane. Vi held fram arbeidet med å utvikle løysingane og konseptane våre både ut mot kundane og på datasenteret vårt.

NOKRE HENDINGAR I 2019

- I februar markerte vi at vi installerte fiber heime hos kunde nummer 10 000
- Vi forlenga partnarskapen med Get, som tilbyr kundane på søre Sunnmøre TV- og underhaldningstenester
- Vi starta opp e-sportligaen Tussaligaen for å gi eit tilbod til e-sportinteresserte ungdommar og unge vaksne på søre Sunnmøre
- Vi fekk fleire nye IT-kundar, mellom dei Acel, Evotek, MMC og Tyrholm & Farstad
- Telia inngjekk fiberavtale med oss, der vi skal levere eit robust, fiberbasert aksessnett til Telia sitt mobilnett

TUSSA-24 AS

Tussa-24 AS er Tussakonsernet sitt sals- og marknadsselskap som yter kundeservice-, marknads-, og salstenester i bedrifts- og privatmarknaden. Energikundane er heimehøyrande både i Tussa sitt eige nærområde og i landet elles. Tussa-24 AS har hovudkontor i Hovdebygda i Ørsta kommune.

Utvikling i 2019

Sal av energi er det viktigaste produktet for resultatet i Tussa-24 AS. Det var mindre svingingar i kraftprisane i 2019 enn året før, med fallande kraftprisar første halvår og i desember 2019.

Både i bedrifts- og privatmarknaden har det vore hard konkurranse om kundane og låge marginar. Vi har ein solid kundemasse i området vårt, noko som er eit godt grunnlag for vidare utvikling.

Tussa-24 AS er kontaktpunktet for hovudtyngda av Tussa sine kundar ved spørsmål om produkt, leveringsforhold og faktura.

Driftsresultatet og resultatet før skatt er langt betre enn dei økonomiske forventningane vi hadde for 2019.

Rekneskapstal (mill. kr)	2019	2018	2017
Driftsinntekter	278,1	299,9	212,7
Driftskostnader	273,6	298,4	205,9
Driftsresultat	4,5	1,5	6,8
Netto finans	-0,4	-0,6	0,0
Resultat før skatt	4,1	0,9	6,8

Strategi og framtidsutsikter

Som Tussakonsernet sitt sals- og marknadsselskap skal Tussa-24 AS føre Tussa sine produkt ut i marknaden på ein mest mogleg samordna og målretta måte. I 2020 skal vi vere synlege og offensive når det gjeld sal av Tindekraft-produkta. Vi skal også leggje vekt på at vi har miljøvennlege produkt og ei sterk lokal forankring.

Tilbakemeldingane frå kundane viser at dei framleis er godt nøgde med kundehandsaminga vår. Vi skal likevel bli betre på kundeservice og sal av produkta våre, og vi skal vidareutvikle salsstrategiane både i bedrifts- og privatmarknaden.

NOKRE HENDINGAR I 2019

- Vi vann også i år pris for beste kundeservice i energibransjen under Call Center Dagane, Skandinavias største kundeservicekonferanse
- I samband med Tussa sitt 70-årsjubileum arrangerte vi fleire store arrangement for privat- og bedriftsmarknaden
- Vi omorganiserte sal- og kundesenteret vårt, og nådde målet om kundevekst
- Vi har vidareført og inngått nye avtalar med fleire store bedriftskundar
- I februar implementerte vi Elhub, eit sentralt IT-system for straumleverandørar og kraftmarknaden
- Vi har utvikla nye produkt både for plusskundar og ladestasjonar

MØRENETT AS

Mørenett AS er eit samarbeid mellom Tafjord Kraft og Tussa Kraft. Tafjord Kraft eig 53,66 % og Tussa Kraft eig 46,34 % av aksjane i selskapet. Mørenett AS har om lag 66 000 kundar. Selskapet har hovudkontor i Herøy og har avdelingar i kommunane Ålesund, Fjord og Vanylven

Utvikling i 2019

I 2019 er det levert 1 756 GWh til sluttbrukar mot 1 742 GWh i 2018, ein auke på 0,8 %. Tapet i distribusjonsnettet i 2018 vart 94 GWh som svarar til 5,1 % av energien som vart transportert inn i distribusjonsnettet.

I distribusjonsnettet har aktiviteten gjennom året vore høg med ferdigstilling av mange mindre og mellomstore anlegg, både i samband med fornying av nettet og til straumforsyning av nye kundar.

Rekneskapstal (mill. kr)	2019		2018		2017	
	100%	46.34 %	100%	46,34%	100%	46,34%
Driftsinntekter	619,2	286,9	593,3	274,9	573	265,5
Driftskostnader	480,1	222,5	475,5	220,3	484,1	224,3
Driftsresultat	139,1	64,4	117,9	54,6	88,9	41,2
Netto finansresultat	-31,9	-14,8	-15,4	-7,1	34,7	16,1
Resultat før skatt	107,2	49,6	102,5	47,5	123,5	57,2

Nettleige

I samband med etableringa av Mørenett AS vart det vedteke å ha separate nettleigetariffar i inntil tre år, altså fram til og med utgangen av 2016. Hushaldstariffen for ein kunde som brukar 20 000 kWh og alle avgifter inkludert har vore slik for dei siste åra, og ser slik ut for det komande året (2020).

Nettleige øre/kWh	2020	2019	2018	2017	2016
Mørenett nord	58,9	57,3	59,5	56,7	53,8
Mørenett sør	58,9	57,3	59,5	56,7	58,8

Strategi og framtidsutsikter

Mørenett AS hadde synergimål om å redusere kostnader som skulle gi eit effektivitetsresultat på NVE si måling på over 100 % for rekneskapsåret 2018. Hausten 2019 fekk vi resultatata av NVE si effektivitetsmåling som gav Mørenett ein effektivitet på 104 % for rekneskapsåret 2018. Mørenett er klar til å ta nye steg for å halde seg blant dei mest effektive nettselskapa. Røynslene tilseier at skalafordelane ved å verte større er vesentlege, både med omsyn til kompetanse og i høve til å realisere

økonomiske synergier. Mørenett arbeidar difor for få til samanslutningar og kjøpe nettanlegg som kan bidra til å realisere dette.

Med ei reindyrka rolle som nettverksemd er Mørenett AS ein sentral aktør i vidare strukturendringar av elektrisitetsnettet på Nord-Vestlandet.

Nøkkeltal	2019	2018	2017
	100%	100%	100%
Forbruk distribusjonsnettet			
Abonnentar i distribusjonsnettet	66100	65 500	65 000
Levert abonnentar GWh	1756	1 737	1 751
Tap i distribusjonsnettet GWh	94	100	87
Sum GWh	1850	1 837	1 838
Tap i distribusjonsnettet	5,10%	5,40%	4,70%
Nøkkeltal distribusjonsnettet			
Høgspenlinjer km	860	866	870
Høgspenkabel km	1001	992	976
Nettstasjonar stk.	2616	2 604	2 598
Fordelingstransformatorar stk.	2841	2 813	2 788
Fordelingstransformatorar (MVA)	1079	1 057	1 029
Lågspenlinjer km	1542	1 449	1 421
Lågspenkablar km	2759	2 735	2 692
Nøkkeltal regional- og sentralnettet			
132 kV luftlinjer km	403	386	386
132 kV sjøkabel km	19	19	19
132 kV jordkabel km	26	30	30
22-66 kV linjer km	179	194	194
22-66 kV sjøkabel km	26	26	26
22-66 kV jordkabel km	43	40	40
Transformatorstasjonar stk.	25	26	27
Installert transformatoryting (MVA)	1249	1 336	1 321
Andre nøkkeltal			
Effektmaks	354	374	361
Energiproduksjon mata inn i regionalnettet (GWh)	1368	1400	1 660
Energiproduksjon mata inn i distribusjonsnettet (GWh)	428	430	473
Kile-kostnad (mill. kr)	18,3	30,8	8,1

ORGANISATION AND HISTORY

Tussa Kraft AS was founded in 1949 and has been producing and supplying electricity to the southern part of Sunnmøre for 70 years. The company played an active role in the far reaching changes that have had a major impact on the region's general industrialisation and on the local power supply in particular.

Tussa has demonstrated a capacity for readjustment and adaptation and has now emerged as a leading utility with 193 employees located on the northwest coast of Norway. Tussa is to carry out business operations based on the production, transmission and sale of energy and communication products. The products are to be based on Tussa's core expertise and infrastructure.

Tussa is an organisation in which the parent company, Tussa Kraft AS, owns the subsidiaries Tussa Energi AS, Sunnmøre Energi AS, Tussa-24 AS, Tussa IKT AS and Tussa Installasjon AS. In addition Tussa owns 46,34 % of the shares in Mørenett AS.

Tussa Kraft AS provides administrative support and services to all the subsidiaries within the organisation.

Tussa Energi AS owns and operates 22 power stations in addition to operating a further two, which are owned by Sunnmøre Energi AS. The normal production is 697 GWh, and the annual total production in 2019 was 638 GWh. This energy is sold to the wholesale/trade and retail markets all over Norway, with the northwest coast of Norway being the main market.

Mørenett AS is organized as a joint venture between Tussa Kraft AS and Tafjord Kraft AS, and has about 66,000 customers, 140 employees and is one of the largest network company in Norway, measured by net assets. Mørenett AS is responsible for the distribution of all electricity in Sunnmøre.

Tussa-24 AS is the Group's sales and marketing company. The company performs services within core areas such as sales, customer service, marketing and invoicing.

Tussa IKT AS manages Tussa's investments in regional IP network infrastructure, built using wireless technologies, xDSL, ADSL2+ and optical fibres. Tussa IKT also provides advanced IT services to both companies and public organisations in the region.

Strategy and forecasts

Tussa's owners want the company to continue to thrive in its strength and independence, and to continue to be a motivator for the region. Tussa is also the owners tool to achieve a sustainable energy supply to the region. The vision is to create environmentally and progressive solution with power from Tussa.

Ownership

Tussa is committed to providing information that shows the true share value of the company and to its role in local society. This entails Tussa having an active attitude towards delivering what it has promised to shareholders and informing them about these issues. We believe that maintaining a local majority holding in Tussa is still vitally important.

Hydroelectric power – renewable energy

Electricity as a source of energy is a key part of the energy system of the future. Hydropower as an energy source is still the most competitive, at least in Norway. Tussa with its hydropower plants is well positioned for this future.

IT and broadband

The development, operation and monitoring of Tussa's broadband roll-out in Sunnmøre will continue in 2020. Our vision is to become the preferred provider of broadband and related services in the area. We will meet customer requirements for communication and interaction through our future-oriented and reliable broadband technology. Tussa aims to cover its customer's needs for communication and IT services through future-oriented technology that focuses on security. Tussa is to be the customer's first choice for ICT services in the region. Several companies choose to outsource all or part of their IT operations as a result of increased demands for specialist expertise. Tussa wants to meet this need by being a local, responsible supplier of IT operations services. The broadband network will be further developed in order to provide capacity-demanding services with a high uptime.

Marketing and customer support

Tussa has the northwest coast of Norway as its regional stronghold, and therefore primarily focuses on the local region. However, we would like to develop outside our geographical sphere together with our customers. Our main development and growth will result from increased sales to existing local customers. This alone is enough of a challenge as regards maintenance work and the expansion of our portfolio of products. Market demands for new products require a close and logical connection to our key values, which are "progressive and environmentally", and to our local power grid and telecom infrastructure. Putting together our products in logical product families will be a key priority in order to ensure that our customers feel that they are getting value for money. The effective handling of customer information and development of our Internet products will be key tasks in the time ahead. There are several opportunities for sustained growth and development within all the group's core areas, and the company's owners are confident that profits will continue to increase in the future.

PROFIT AND LOSS

(Figures in 1000 NOK)

TUSSA KRAFT AS			TUSSA GROUP	
2019	2018	Note	2019	2018
		Operating income and operating expenses		
5 002	4 892		287 657	263 896
0	0	3, 18	557 887	519 213
0	0	19	269 444	246 178
27 336	21 783		19 205	18 949
32 338	26 674	2, 18, 26	1 134 193	1 048 236
		Operating expenses		
0	14		78 694	74 940
0	0		397 862	358 721
23 148	21 098	4, 5	188 761	191 605
468	456	2, 8	128 747	120 349
0	0	2, 8	1 011	1 140
14 464	13 072	6, 20, 23, 26, 27	133 856	168 976
38 080	34 640		928 931	915 732
-5 741	-7 965		205 262	132 504
		Financial income and expenses		
54 718	51 781	10, 18, 22	-31 231	-34 435
48 976	43 816		174 031	98 069
		Tax on ordinary result		
5 688	1 837	7	77 228	41 856
43 288	41 979		96 802	56 213
		Allocation of profit		
-3 070	2 919		-3 070	2 571
0	39 543		0	39 543
46 358	-483		99 872	14 100
43 288	41 979	16, 21	96 802	56 213

BALANCE

(Figures in 1000 NOK)

TUSSA KRAFT AS			TUSSA GROUP	
2019	2018	Note	2019	2018
Assets				
Fixed assets				
Intangible fixed assets				
725	1 158		17 768	21 010
0	0	9	0	2 657
0	0	7	11 379	732
725	1 158	9	29 147	24 399
Total intangible assets				
Tangible fixed assets				
1 170	1 198	8	177 481	208 138
0	0	8	696 017	728 120
0	0	8	1 243 773	1 152 275
3	9	8	123 882	120 928
50	0	8	82 719	36 537
1 223	1 207	8	2 323 873	2 245 999
Total tangible fixed assets				
Financial fixed assets				
732 954	732 954	10	0	0
430 000	417 000	12, 14	0	0
427 483	430 553	10, 11	280 083	284 061
24 720	44 768			
7 488	7 488	11	25 439	45 666
3 862	2 870	11, 12	17 658	35 616
		5	8 796	7 526
1 626 507	1 635 634		331 976	372 869
1 628 456	1 638 000		2 684 996	2 643 267
Total financial fixed assets				
Total fixed assets				
Current assets				
0	0	24	11 150	10 256
Debtors				
1 276	-212	14	79 283	128 545
0	0	25	24 322	33 418
62 880	145 854	14	0	0
40 699	18 726	14	56 491	50 978
104 855	164 368		160 096	212 941
Total debtors				
Investments				
1 208	1 190	15	71 682	77 726
106 062	165 558		242 928	300 923
1 734 518	1 803 558		2 927 924	2 944 190
Total current assets				
Total assets				
Equity and liabilities				
Restricted equity				
30 320	30 320	17	30 320	30 320
Share capital				

242 724	242 724	Share premium reserve		242 724	242 724
119 282	119 282	Other equity		119 282	119 282
392 327	392 327	Total restricted equity		392 327	392 327
		Retained earnings			
-151	2 919	Reserve for valuation variances		-151	3 693
325 690	279 332	Other equity		573 633	473 090
325 540	282 252	Total retained earnings		573 483	476 783
717 866	674 578	Total equity	16, 21	965 810	869 110
		Liabilities			
		Provisions			
1 301	0	Pension liabilities	5	3 638	11 618
803	655	Deffered tax	5	5 055	0
20 992	20 773	Other provisions		25 744	26 758
23 096	21 428	Total provisions		34 437	38 376
		Other long-term liabilities			
825 000	895 000	Liabilities to financial institutions	12, 13	1 643 232	1 696 386
100 113	100 113	Liabilities to other group companies	12	0	0
0	0	Other long term liabilities		2 615	4 235
925 113	995 113	Total of other long term liabilities		1 645 847	1 700 621
		Current liabilities			
5 809	42 839	Liabilities to financial institutions		5 809	42 839
1 172	891	Trade creditors	14	80 108	76 014
5 540	91	Tax payable	7	69 269	34 979
2 168	1 849	Public duties payable		57 453	64 324
0	39 543	Dividends		0	39 543
49 244	22 187	Liabilities to other group companies	14	0	0
4 511	5 040	Other short term liabilities	14	69 191	78 384
68 444	112 439	Total short term liabilities		281 830	336 082
1 016 652	1 128 979	Total liabilities		1 962 115	2 075 080
1 734 518	1 803 558	Total equity and liabilities		2 927 924	2 944 190

STYRET I TUSSA KRAFT AS

NAMN	FØDSELSÅR	TAL ÅR I STYRET	DELTAKING I STYREMØTE I 2019
Gunnar Gjørtz - Handelsakademiet (BI), registrert revisor - Økonomidirektør i fleire selskap - KLP Eigedom, adm. direktør (noverande posisjon)	1956	Frå 2013 7 år	7 av 7 møte
Hilde Marie Brungot - NHH Siv. økonom - Økonomidirektør i fleire selskap - Pensjonist (noverande posisjon)	1950	Frå 2010 10 år	6 av 7 møte
Sindre Rotevatn - BI, siviløkonom - Økonomidirektør/direktør i fleire selskap - MRB AS, konsulent (noverande posisjon)	1960	Frå 2013 7 år	7 av 7 møte
Ann Magritt Bjåstad Vikebakk - UiO, jur. embetseksamen - Advokatpraksis - Hg International AS, adm. direktør (noverande posisjon)	1977	Frå 2016 4 år	4 av 7 møte
Inger Sandvik Sundnes - HiMolde, øk. adm. - Konsulent i fleire selskap. - Amfi Ørsta, senterleiar (noverande posisjon)	1967	Frå 2013 7 år	6 av 7 møte
Kjell Arne Aurstad - Teknisk fagskule - Aurstad AS, maskinentreprenør (noverande posisjon)	1952	Frå 2014 6 år	7 av 7 møte
Øystein Blom - Handelsgymnas - Bussjåfør (noverande posisjon)	1964	Frå 2018 2 år	7 av 7 møte

Valde av tilsette

NAMN	FØDSELSÅR	TAL ÅR I STYRET	DELTAKING I STYREMØTE I 2019
Knut Arne Grimstad NITO	1981	Frå 2015 5 år	7 av 7 møte

Daniel Fjørtoft El&IT	1983	Frå 2015 5 år	6 av 7 møte
Håvard Marøy El&IT	1982	Frå 2013 7 år	4 av 7 møte
Olav-Arne Hustad Vinjevoll	1981	Frå 2019 1 år	5 av 5 møte